

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE
Nr 14/2009 (2315) Rok L 5.4.2009

1,55€ **TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ**
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

foto. P. Fedorowicz

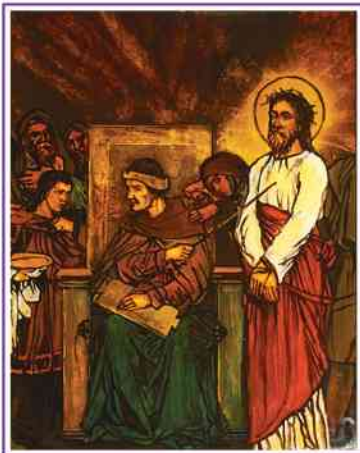
OTO DROGA KRZYŻOWA

Ks. Józef Musiał

Oto droga krzyżowa. Droga życia człowieka, który został pochwycony przez Chrystusa i pobiegł za Nim tak dalece, iż w miłości do Ukrzyżowanego został nazwany szalonym.

„Wszystko uznaję za stratę ze względu na najwyższą wartość poznania Jezusa Chrystusa, Pana mojego; dla Niego wyzułem się ze wszystkiego i uznaję to za śmieci, bylebym pozyskał Chrystusa i znalazł się w Nim...” (Flp 3, 8).

Panie mój! Daj mi tę łaskę poznania Ciebie, abym przylgnął do Ciebie całym sercem, jak Twój sługa apostoł Paweł.

I. „W pierwszej mojej obronie nikt przy mnie nie stanął, ale mnie wszyscy opuścili. (...) Natomiast Pan stanął przy mnie i wzmocnił mnie, aby się przeze mnie dopełniło głoszenie ewangelii...” (2 Tm 4, 16-17).

„Pamiętaj na Jezusa Chrystusa, potomka Dawida. On według Ewangelii mojej powstał z martwych. Dla niej znoś niedolę jak złoczyńca...” (2 Tm 2, 8-9).

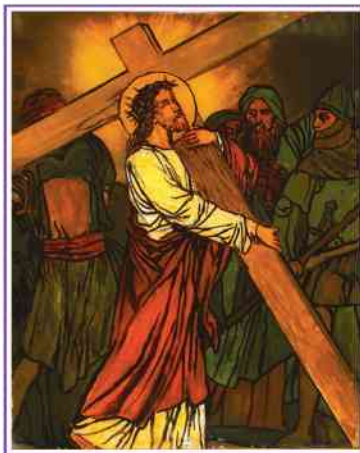
Jeżeli pójdziesz za Jezusem do końca drogi krzyżowej, przeżyjesz chwile całkowitego opuszczenia (ciemnej nocy). Wtedy też Bóg

upomni się o ciebie. Nie lękaj się!

II. „... wszyscy bowiem zgrzeszyli i pozbawieni są chwały Bożej, a dostępują usprawiedliwienia darmo, z Jego łaski (...) Jego to ustanowił Bóg narzędziem przebłagania przez wiarę mocą krwi Jego.” (Rz 3, 23-25).

„Chrystus umarł za nas jako za grzeszników, w oznaczonym czasie, gdyśmy byli jeszcze bezsilni.” (Rz 5, 6).

Zbawienia nie można sobie kupić, nawet za największą sumę; jest nam wysłużone przez Chrystusa. To On myślał wtedy o tobie, gdy podejmował krzyż, o nas, wszystkich obywatelach świata dwudziestego pierwszego wieku. Za tę miłość, Panie, uwielbiam Cię!

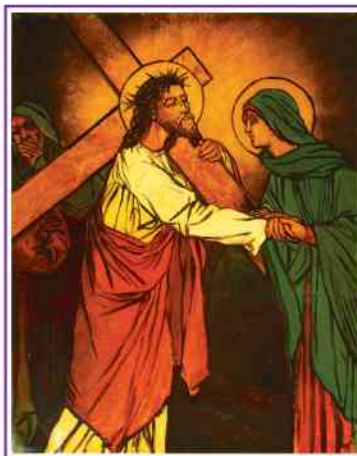
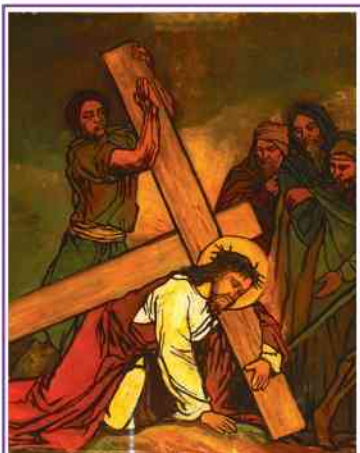

III. „... wydał samego siebie za nas, aby odkupić nas od wszelkiej nieprawości i oczyścić sobie lud wybrany na własność...” (Tt 2, 14), „... z miłosierdzia swego zbawił nas...” (Tt 3,5).

Bóg potrzebuje cię od wieków, zanim świat powstał. On przeznaczył nas dla siebie, bo miłość pragnie dzielić się z drugim. Bóg nie jest egoistą, lecz pełnią miłości, Bogiem w Trójcy świętej. Dla Ciebie żyć, Panie, to największe szczęście!

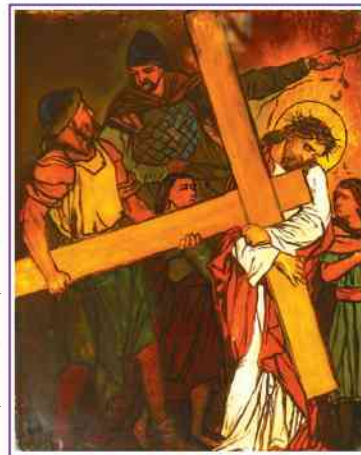
IV. „... gdy nadeszła pełnia czasu, zesłał Bóg Syna swego, zrodzonego z niewiasty, zrodzonego pod prawem, aby wykupił tych, co podlegali prawu, abyśmy mogli otrzymać przybrane synostwo...”

(Ga 4, 4-5). „... spodobało się temu, który wybrał mnie jeszcze w łonie matki mojej i powołał łaską swoją, aby objawić Syna swego we mnie...” (Ga 1, 15-16).

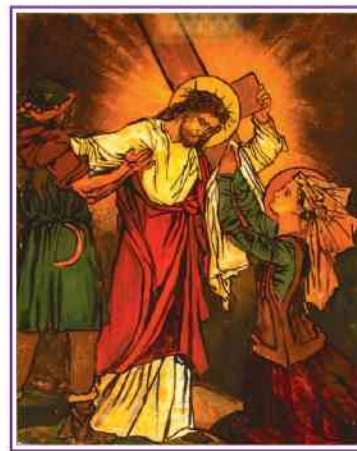
Zbawienie moje dokonuje się w jakimś czasie, w przestrzeni... Obok mnie żyją ludzie, którzy kochają, tęsknią, gdzieś zdążają. Dokąd? Gdy mi sił zabraknie podtrzyma mnie miłość czuła jak serce matki. Dzięki Ci, Panie!

V. Sądzę, że cierpienie terazniejszych nie można stawiać na równi z chwałą, która ma się w nas

objawić... w nadziei bowiem już jesteśmy zbawieni... Jeżeli Bóg z nami, któż przeciwko nam? On, który nawet własnego Syna nie oszczędził, ale Go za nas wszystkich wydał... Któż nas może odłączyć od miłości Chrystusowej? ... ale we wszystkim tym odnosimy pełne zwycięstwo dzięki temu, który nas umiłował... (por. Rz 8, 18-39).

Kto kocha - odnosi zwycięstwo! Największe szczęście jest przed nami. Tam idziemy dzień po dniu, wierząc, że ktoś na nas czeka. Póki co trzeba się śpieszyć, aby czynić jak najwięcej dobra. Składam Ci, Panie, w darze mój czas, moje zmęczenie, mój ból i wołam: Jezu, ufam Tobie!

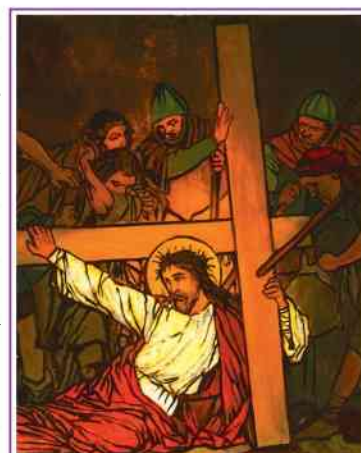

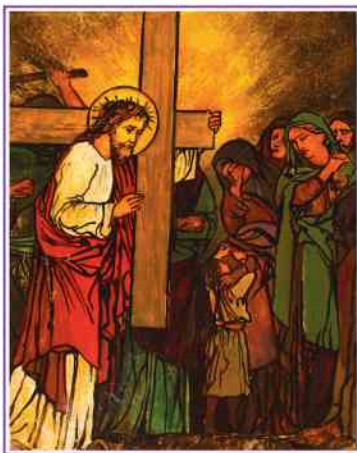
VI. Miłość niech będzie bez obłudy! Mieście wstręt do złego! Podążajcie za dobrem! W miłości braterskiej nawzajem bądźcie życzliwi! Nikt zaś z nas nie żyje dla siebie i nikt nie umiera dla siebie: jeżeli bowiem żyjemy, żyjemy dla Pana... I w życiu więc i w śmierci należymy do Pana. (por. Rz 12, 9 - 14, 9).

Mieć odwagę, by iść pod wiatr poglądów, ocen ludzkich, krytyk. Pamiętaj, że masz tylko jedno życie, nie wolno ci go stracić, sprzedać za marne grosze! Śmierć nie jest dla mnie stratą, jeśli kocham. Więc odwagi! Pan jest z tobą!

VII. Do mieszkańców Efezu, chlubiących się bogatą biblioteką, i do regionu Miletu, ważnego portu, Paweł napisze: Zginam kolana moje przed Ojcem, od którego bierze nazwę wszelki ród na niebie i na ziemi, aby sprawił w was wzmocnienie wewnętrznego człowieka. Niech Chrystus zamieszka przez wiarę w waszych sercach. W Nim mamy śmiały przystęp do Ojca z ufnością, dzięki w wierze w Niego. (por. Ef 3, 12-17).

Wszystko zależy od jasnej wizji celu życia. Codziennie muszę się przedzierać przez gąszcz proponowanych wartości, często przygniatają mnie one ciężarem nie do uniesienia. Wiem, że jest jedna, jedyna droga, która prowadzi do szczęścia. Jesteś nią Ty, o Chryste! Wiem, komu zawierzylem.

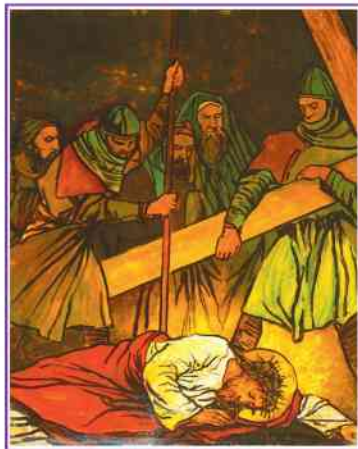

VIII. Byliście umarłymi na skutek waszych występków i grzechów. A Bóg, będąc bogaty w miłosierdzie, przez wielką swą miłość... razem z Chrystusem przywrócił do życia. Łaską bowiem jesteście zbawieni. On jest pokojem... zburzył mur-wrogość... by pojednać nas z Bogiem w jednym ciełe przez krzyż. (por. Ef 2, 1-16).

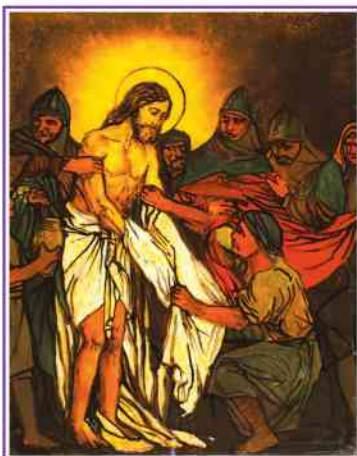
Usechł świat starożytny w swych wartościach duchowych i śmierć rozpanoszyła się. Dlatego Bóg powołuje Pawła, by przez niego - „wybranc narzędzić” - ożywić to,

co umarło. Czy wiesz, że i ty masz zadanie powierzone przez Ojca niebios? Nie jesteś byle kim, na tobie też spoczęła ręka Pana. Panie, pomóż mi w pełni widzieć siebie przed Tobą!

IX. Razem z Chrystusem zostałem przybity do krzyża. Teraz zaś już nie ja żyję, ale żyje we mnie Chrystus. Obecnie życie moje jest życiem wiary w Syna Bożego, który umiłował mnie i samego siebie wydał za mnie. Nie mogę odrzucić łaski danej przez Boga. (por. Ga 2, 19-21). Bo w miłości jest tak, że dwie strony wyznają sobie gotowość oddania. Jeśli jedna strona dała się ukrzyżować dla ciebie, czy i ty gotowym jesteś tak samo uczynić? Kochać aż do końca! Czyli jak? Caritas sine modo (Miłość bez miary) - głosi napis na krzyżu w bazylice oo. Cystersów w Mogile koło Krakowa.

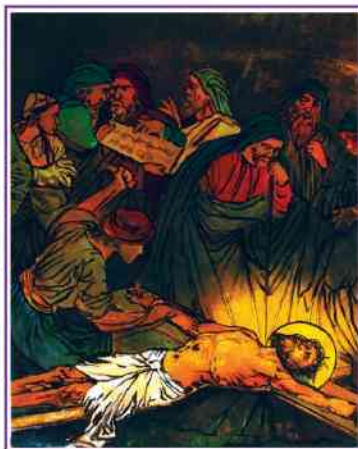
X. „Ukazała się bowiem łaska Boga, która niesie zbawienie wszystkim ludziom i poucza nas, abyśmy, wyrzekłszy się bezbożności i żądz światowych, rozumnie i sprawiedliwie, i pobożnie żyli na tym świecie.” (Tt 2, 11-12). „A ci, którzy należą do Chrystusa Jezusa, ukrzyżowali ciało swoje z jego namiętnościami i pożądliwościami. Mając życie od Ducha, do Ducha się też stosujemy.” (Ga 5, 24-25). Świat starożytności pogańskiej z filozofią epikurejczyków, świat niewolnictwa jako podstawa życia ekonomicznego, okrutny świat, który stworzył człowiek bez cie-

nia litości. W taki to świat wkracza Paweł, człowiek wyzwolony spod panowania starego prawa. Od kiedy zacząłem żyć inaczej, lepiej, po Bożemu? Czy też żyję tak, jakby Boga nie było? Pomóż mi Jezu, bym się Ciebie nie zaparł przed światem, bym się Ciebie nie wstydził!

XI. Tak więc gdy Żydzi żądają znaków, a Grecy szukają mądrości, my głosimy Chrystusa ukrzyżowanego, który jest zgorszeniem dla Żydów, a głupstwem dla pogan. Bóg wybrał właśnie to, co głupie w oczach świata, aby zawstydzić mędrców. (por. 1Kor 1, 22-27).

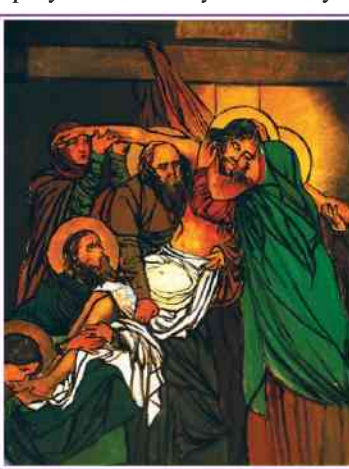
Na granicy czasu, wartości,

przeźreni stoi krzyż - jedyny punkt odniesienia. Nie mogę przejść obok niego obojętnie! Albo przyjmuję go, uwierzę w jego moc i będę trwał prosto, albo odrzucę i wtedy on mnie przygniecie. Ten właśnie kamień - Chrystus stał się fundamentem mojego jestestwa. Klękam pod Twym krzyżem, Panie, i całuję Twoje rany!

XII. Postanowiłem nie znać niczego więcej, jak tylko Jezusa Chrystusa, i to ukrzyżowanego. Głosimy tajemnicę mądrości Bożej, mądrość ukrytą, której nie pojął żaden z władców tego świata, gdyby ją bowiem pojęli, nie ukrzyżowałiby Pana chwały. (por. 1Kor 2, 7-8).

Wypełnił Chrystus do końca serce Pawła, owo „naczynie wybrane”. A on poniósł Pana chwały do królów i pogan, do Damaszku i na Cypr, do wszystkich krain od Pamfilii do Bosforu, do Macedonii i Achai, do Rzymu, gdzie złożył swe wyznanie wiary przez śmierć męczeńską. A ja? Komu przyniosłem Chrystusa? Czy oddałem mu siebie do końca?

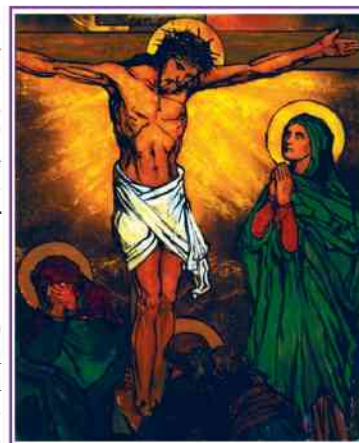
staje się wtedy żywą monstrancją, w której kryje się żywy Bóg!

XIV. „Jeżeli umarliśmy razem z Chrystusem, wierzymy, że z Nim również żyć będziemy, wiedząc, że Chrystus powstawszy z martwych już więcej nie umiera, śmierć nad Nim nie ma już władzy.” (Rz 6, 8-9).

Śmierć nie jest ostatnim słowem w twoim życiu. Czy ty w to wierzysz? Jesteś podobny do ziarna złożonego w ziemi, które obumiera, aby wyrosło. Nosisz w sobie życie wieczne od dnia swego chrztu świętego. Jezus powiedział ci: Kocham Cię! Nie umrzesz na wieki! Dlatego codziennie biegnę do Ciebie, jak owe kobiety z ewangelii - o świecie zmartwychwstania. Tobie, Panie, zaufałem, nie zawstydzę się na wieki!

Zc świętym Pawłem wyznając dziś i ja: „Wiem, komu uwierzyłem i pewien jestem, że mocen jest ustrzec mój depozyt, aż do owego dnia.” (2 Tm 1,12).

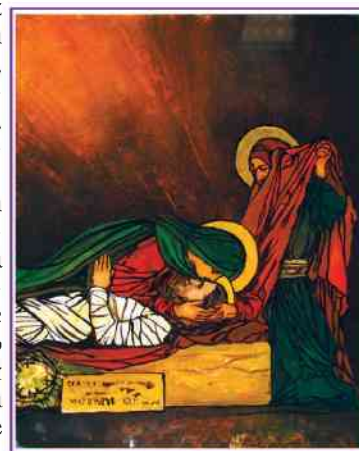
Idę za Tobą, Panie, bo nie chcę utracić mojej wiary, największego skarbu, który noszę jak w glinianym naczyniu. Jeśli czasem upadnę i stłukę owo naczynie, skarb pozostanie wciąż drogi, to Ty nim jesteś. Dziękuję Ci za człowieka wiary - Pawła, którego spotkałem na drodze życia.

złożył swe wyznanie wiary przez śmierć męczeńską. A ja? Komu przyniosłem Chrystusa? Czy oddałem mu siebie do końca?

XIII. Nosimy nieustannie w ciele naszym konanie Jezusa, aby życie Jezusa objawiło się w naszym ciełe. Niewielkie utrapienia nasze obecnego czasu gotują bezmiar chwały przyszłego wieku. (por. 2 Kor 4, 10-17).

Apostoł Paweł mówił często o zmaganiach życiowych, jak o zapasach czy biegach na stadionie. Trzeba wygrać życie, by otrzymać wieniec zwycięstwa z ręki samego Jezusa. Wszystko, co oddała od Niego, jest jak śmiecie. Przyjął Jezusa, jak Matka, na swoje kolana. Jego adorować i tylko Nim się cieszyć. Człowiek

Droga krzyżowa - Paryż XVI - kościół polski św. Genowefy (fot. G.K.)

LITURGIA SŁOWA

NIEDZIELA PALMOWA - MĘKI PAŃSKIEJ

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 50,4-7

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Pan Bóg mnie obdarzył językiem wymownym, bym umiał przyjąć z pomocą strudzonemu przez słowo krzepiące. Każdego rana pobudza me ucho, bym słuchał jak uczniowie. Pan Bóg otworzył mi ucho, a ja się nie oparłem ani się nie cofnąłem. Podałem grzbiet mój bijącym i policzki moje rwącym mi brodę. Nie zasłoniłem mej twarzy przed zniewagami i opluciem. Pan Bóg mnie wspomaga, dlatego jestem niezczuły na obelgi, dlatego uczyniłem twarz moją jak gład i wiem, że wstydu nie doznam.

DRUGIE CZYTANIE

Flp 2,6-11

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Filipian

Chrystus Jezus, istniejąc w postaci Bożej, nie skorzystał ze sposobności, aby na równi być z Bogiem, lecz ogołocił samego siebie, przyjąwszy postać sługi, stawszy się podobnym do ludzi. A w tym, co zewnętrznie uznany za człowieka, uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej. Dlatego też Bóg wywyższył Go nad wszystko i darował Mu imię ponad wszelkie imię, aby na imię Jezusa zgięło się każde kolano istot niebieskich i ziemskich, i podziemnych, i aby wszelki język wyznał, że Jezus Chrystus jest Panem ku chwale Boga Ojca.

EWANGELIA

Mk 14,1-2.10-11.32-52.15,1-39

Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa wg św. Marka

Dwa dni przed Paschą i Świętem Przaśników arcykapłani i uczeni w Piśmie szukali sposobu, jak by Jezusa podstępnie ująć i zabić. Lecz mówili: „Tylko nie w czasie święta, by nie było wzburzenia między ludem”.

Wtedy Judasz Iskariota, jeden z Dwunastu, poszedł do arcykapłanów, aby im Go wydać. Gdy to usłyszeli, ucieszyli się i przyrzekli dać mu pieniądze. Odtąd szukał dogodnej sposobności, jak by Go wydać.

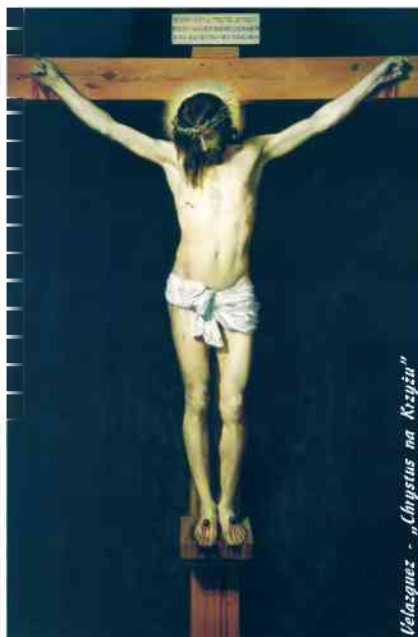
Kiedy przyszedł do ogrodu zwanego Getsemani, rzekł Jezus do swoich uczniów: „Usiądźcie tutaj, Ja tymczasem będę się modlił”. Wziął ze sobą Piotra, Jakuba i Jana i począł drzeć i odczuwać trwogę. I rzekł do nich: „Smutna jest moja dusza aż do śmierci; zostańcie tu i czuwajcie”. I odszedłszy nieco dalej, upadł na ziemię i modlił się, żeby, jeśli to możliwe, ominęła Go ta godzina. I mówił: „Abba, Ojczy, dla Ciebie wszystko jest możliwe, zabierz ten kielich ode Mnie. Lecz nie to, co Ja chcę, ale to, co Ty”. Potem wrócił i zastał ich śpiących. Rzekł do Piotra: „Szymonie, śpisz?” Jednej godziny nie mogłeś czuwać? Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie; duch wprawdzie ochoczy, ale ciało słabe”. Odszedł znowu i modlił się, powtarzając te same słowa. Gdy wrócił, zastał ich śpiących, gdyż oczy ich były snem zmorzone, i nie wiedzieli, co Mu odpowiedzieć. Gdy przyszedł po raz trzeci, rzekł do nich: „Śpicie dalej i odpoczywacie? Dosyć. Przyszła godzina, oto Syn Człowieczy będzie wydany w ręce grzeszników. Wstańcie, chodźmy, oto zbliża się mój zdrójca”.

I zaraz, gdy On jeszcze mówił, zjawił się Judasz, jeden z Dwunastu, a z nim zgraja z mieczami i kijami wysłana przez arcykapłanów, uczonych w Piśmie i starszych. A zdrójca dał im taki znak: „Ten, którego pocałuję, to On; chwycie Go i prowadźcie ostrożnie”. Skoro tylko przyszedł, przystąpił do Jezusa i rzekł: „Rabbi!” i pocałował Go. Tamci zaś rzucili się na Niego i pochycili Go. A jeden z tych, którzy tam stali, dobył miecza, uderzył sługę najwyższego kapłana i odciął mu ucho. A Jezus rzekł do nich: „Wysłiście z mieczami i kijami, jak na zabójcę, żeby Mnie pochwytać. Codziennie nauczałem u was w świątyni, a nie pojmałście Mnie. Ale Pisma muszą się wypełnić”. Wtedy

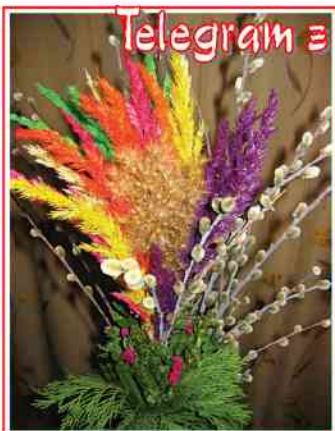
opuścili Go wszyscy i uciekli. A pewien młodzieniec szedł za Nim, odziany prześcieradłem na gołym ciele. Chcieli go chwycić, lecz on zostawił prześcieradło i bez odzienia uciekł od nich.

Wczesnym rankiem arcykapłani wraz ze starszymi i uczonymi w Piśmie i cała Wysoka Rada powzięli uchwałę. Kazali Jezusa związanego odprowadzić i wydali Go Piłatowi. Piłat zapytał Go: „Czy Ty jesteś królem Żydowskim?” Odpowiedział mu: „Tak, Ja nim jestem”. Arcykapłani zaś oskarżali Go o wiele rzeczy. Piłat ponownie Go zapytał: „Nic nie odpowiadasz? Zważ, o jakie rzeczy Cię oskarżają?” Lecz Jezus nic już nie odpowiedział, tak że Piłat się dziwił. Na każde zaś święto miał zwyczaj uwalniać im jednego więźnia, którego żądali. A był tam jeden, zwany Barabasem, uwięziony z buntownikami, którzy w rozruchu popełnili zabójstwo. Tłum przyszedł i zaczął domagać się tego, co zawsze im czynił. Piłat im odpowiedział: „Jeśli chcecie, uwolnię wam króla żydowskiego?” Wiedział bowiem, że arcykapłani wydali Go przez zawiesić. Lecz arcykapłani podburzyli tłum, żeby uwolnił im raczej Barabasa. Piłat ponownie ich zapytał: „Cóż więc mam uczynić z Tym, którego nazywacie królem żydowskim?” Odpowiedzieli mu krzykiem: „Ukrzyżuj Go!” Piłat odparł: „Co więc złego uczynił?” Lecz oni jeszcze głośniej krzyczeli: „Ukrzyżuj Go”.

Wtedy Piłat, chcąc zadławić tłum, uwolnił im Barabasa, Jezusa zaś kazał ubiczować i wydał na ukrzyżowanie. Żołnierze zaprowadzili Go na wewnętrzny dziedziniec, czyli pretorium, i zwołali całą kohortę. Ubrali Go w purpurę i uplótłszy wieniec z ciernia, włożyli Mu na głowę. I zaczęli Go pozdrawiać: „Witaj, królu żydowski!” Przy tym bili Go trzciną po głowie, plułi na Niego i przyklękając, oddawali Mu hołd. A gdy Go wyszydili, zdjęli z Niego purpurę i włożyli na Niego własne Jego szaty. Następnie wyprowadzili Go, aby Go ukrzyżować. I przymusili niejakiego Szymona z Cyreny, ojca Aleksandra i Rufusa, który wracał z pola i właśnie przechodził, żeby niósł krzyż Jego. Przeprowadzili Go na miejsce Golgota, to znaczy Miejsce Czaszki. Tam dawali Mu wino zaprawione mirrą, lecz On nie przyjął. Ukrzyżowali Go i rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając o nie losy, co który miał zabrać. A była godzina trzecia, gdy Go ukrzyżowali. Był też napis z podaniem Jego winy, tak ułożony: „Król żydowski”. Razem z Nim ukrzyżowali dwóch złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej Jego stronie. Tak wypełniło się słowo Pisma: „W poczet złoczyńców został zaliczony”. Ci zaś, którzy przechodzili obok, przeklinali Go, potrząsali głowami, mówiąc: „Ej, Ty, który burzysz przybytek i w trzech dniach go odbudowujesz, zejź z krzyża i wybaw samego siebie”. Podobnie arcykapłani wraz z uczonymi w Piśmie drwili między sobą i mówili: „Innych wybawiał, siebie nie może wybawić. Mesjasz, król Izraela, niechże teraz zejdzie z krzyża, żebyśmy widzieli i uwierzyli”. Lżyli Go także ci, którzy byli z Nim ukrzyżowani. A gdy nadeszła godzina szósta, mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. O godzinie dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: „Eloi, Eloi, lama sabachthani”. To znaczy: „Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?” Niektórzy ze stojących obok, słysząc to, mówili: „Patrz, woła Elia-sza”. Ktoś pobiegł i napełniwszy gąbkę octem, włożył na trzcinę i dawał Mu pić, mówiąc: „Poczekajcie, zobaczymy, czy przyjdzie Elia-sz, żeby Go zdjąć z krzyża”. Lecz Jezus zawołał donośnym głosem i oddał ducha. A zasłona przybytku rozdarła się na dwoje z góry na dół. Setnik zaś, który stał naprzeciw, widząc, że w ten sposób oddał ducha, rzekł: „Prawdziwie, ten człowiek był Synem Bożym”.

Telegram = polską estetyką

5 kwietnia 2009

To sprawa między istotą rzeczy, a jej oprawą. Sens istnieje, oczywiście, i istnieć będzie - bez względu na otaczającą go formę a nawet symbolikę; natomiast cała, najbogatsza nawet estetyka straci swój sens bez treści, które odświeżają i dekorują. Jednocześnie jednak, mimo uniwersalizmu przeżywania w Kościele Niedzieli Palmowej i Wielkiego

Tygodnia, nam, Polakom, zwłaszcza z dala od Ojczyzny, nie jest, nie powinna być całkiem obojętna ich - nasza tradycja i niepowtarzalna forma. One bowiem świadczą dodatkowo, a dobitnie, o naszej wierze i przywiązaniu do jej istoty. (P.O.)

Kryzys i tarcza

Marian Miszański

Trudno jeszcze przewidzieć, jak ostry okaże się zwrot w amerykańskiej polityce zagranicznej, poszukującej teraz rosyjskiej pomocy w walce ze „światowym terroryzmem” i wyciągającej rękę do zgody z Iranem.

Trudno też powiedzieć, czy w związku z tym przewartościowana zostanie amerykańska polityka względem Izraela, główne źródło konfrontacji Ameryki ze światem arabskim. Widać jednak wyraźnie, że Rosjanie złapali wiatr w żagle i mimo kryzysu moskiewskie władze wydały ciekawe oświadczenie, wedle którego rozważają możliwość wzmocnienia swojego potencjału militarnego, w tym - raketowego. Można to odczytać jako podbicie politycznej ceny ewentualnej rosyjskiej „pomocy” w walce ze „światowym terroryzmem”, który - wedle niektórych opinii - eskalowany jest po cichu m.in. przez służby specjalne państw zainteresowanych taką ofertą swych usług i takim politycznym handlem z Ameryką.

W ten sposób wkraczamy w problematykę polską, gdyż wiele wskazuje, że pierwszą ofiarą amerykańsko-rosyjskiego „dogaworu” w sprawie „wspólnej walki ze światowym terroryzmem” padnie właśnie „tarcza obronna”, której rozlokowanie w Polsce miało być nie tylko elementem naszego militarnego bezpieczeństwa, ale i bezpieczeństwa politycznego na wypadek, gdyby partnerstwo niemiecko-rosyjskie posuwało się za daleko. Tymczasem zarówno budowa podbałtyckiego rurociągu gazowego z pominięciem Polski, jak i budowa Centrum Wypędzonych w Niemczech świadczą, że Unia Europejska nie stanowi dostatecznie silnej zapory przeciwko możliwemu zbliżeniu Moskwy z Berlinem kosztem interesów polskich. Przypomina się stary, mądry postulat polityczny: od polityków amerykańskich, wobec nieprzewidywalności amerykańskiej polityki na kolejnych wyborczych zakrętach, należy żądać zapłaty z góry za polityczne usługi i przysługi. Niestety, z przykrością skonstatować należy, że za zaangażowanie w Iraku, Afganistanie, za popieranie Izraela na Bliskim Wschodzie żaden z dotychczasowych rządów polskich (SLD, PiS, PO) nie otrzymał jeszcze żadnego politycznego wynagrodzenia, a obywatele Polski, kraju zwanego najlepszym sojusznikiem Ameryki w Europie (i nawet ganionego za to w UE), ciągle muszą ubiegać się o amerykańskie wizy wjazdowe.

Ciąg dalszy na str. 6-7

PREZENTY DLA BANKÓW

- JUŻ TRZECI DZIEŃ Z RZĘDU UCZY PRZEZ ILE POKOLEŃ PODATNICY AMERYKAŃSCY BĘDĄ MUSIEĆ SPŁACAĆ DŁUGI RZĄDU...

(Rys. Leszek Biernacki)

Z satyrycznej teki L.B.

Tematy na Wielki Post

Wielkie żarcie

ks. Tomasz Jaklewicz
(Gość Niedzielny)

Chrześcijaństwo nie jest religią wrogą życiu i przyjemnościom. Wzywa jednak do umiaru. Po to, by człowiek był zdolny rozwinąć w sobie potrzeby wyższe, by nie zagłuszył głodu Boga, by nie utracił wolności z powodu apetytu.

Mówi się, że apetyt rośnie w miarę jedzenia. I coś w tym jest. Choć na zdrowy rozum apetyt powinien zmniejszać się w miarę jedzenia. Biologiczne potrzeby organizmu domagają się zaspokojenia, to oczywiste. Ale im większy komfort życia, tym bardziej rośnie apetyt na luksus, zbytek. Coraz bardziej zaczyna liczyć się smak, gatunek i cena tego, co jemy czy pijemy. Konsumowanie staje się stylem życia bogatych społeczeństw, a nawet zasadniczym życiowym dążeniem. Na marginesie naturalnych potrzeb organizmu rozwijają się sztucznie wytworzone głody, które często prowadzą do uzależnień.

„Wielkie żarcie” - to tytuł włosko-francuskiego filmu z roku 1973. Jego bohaterowie, czterech zamożnych mężczyzn, spotykają się na ucztę w podmiejskiej willi. Impreza przeradza się w orgię zakończoną samobójstwem z przejedzenia. Film jest symbolicznym, bardzo dosadnym obrazem dekadencji społeczeństwa epoki konsumpcji. Podczas gdy na Zachodzie ludzie walczą z nadwagą, na całym świecie prawie miliard ludzi walczy o to, by przeżyć. Co 5 sekund z głodu umiera człowiek. Według danych FAO (Organizacja do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa), liczba głodujących na świecie wzrosła w 2008 r. o 40 mln, osiągnąjąc 963 mln osób. Dziwny jest ten świat.

Nie bądź nienasycony

Jedz, co leży przed tobą, jak człowiek, nie bądź żarłoczny, Jabyś nie wzbudził odrazy. Przez dobre wychowanie pierwszy zaprzestań jedzenia, nie bądź nienasycony, byś kogo nie zraził. Jeśli zajmiesz miejsce między wieloma, nie wyciągaj ręki jako pierwszy spo między nich.

Ciąg dalszy na str. 14-15

z Kraju

□ Z wizytą w Polsce przebywał prezydent Węgier Solyom. Z Lechem Kaczyńskim rozmawiał o UE, NATO i bezpieczeństwie energetycznym. Przyjazd prezydenta odbył się z okazji Dni Węgierskich w Polsce i Dni Polskich na Węgrzech. Obydwa kraje będą po kolei w roku 2011 prezydowały UE.

□ MON przedstawiło „Program rozwoju sił zbrojnych na lata 2009-18”. Przewiduje on m.in. utworzenie funkcji szefa obrony. Liczebność armii określa się na 100 tys. żołnierzy uzupełnionych docelowo 20 tys. tzw. Narodowej Rezerwy. Założenia planu nie zostały skonsultowane ze zwierzchnikiem armii, czyli Prezydentem RP. Wywołało to krytykę Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

□ MON zwrócił się do Prezydenta o podniesienie ilości polskich żołnierzy w Afganistanie do 2600 ludzi. Chodzi o dodatkowy kontyngent 400 żołnierzy na czas zbliżających się w Kabul wyborów.

□ PO i PSL przygotowały ustawę medialną. Z definicji misji publicznej Radia i TV znikają wartości chrześcijańskie, wzmacnianie rodziny, zwalczanie patologii. Pojawia się natomiast promocja integracji europejskiej i przeciwdziałanie dyskryminacji.

□ Platforma wycofała się z pomysłu ustawy o in vitro i eutanazji. Miesiąc temu premier zachęcał jeszcze do dyskusji.

□ Dziwne rzeczy dzieją się w koalicji i w samym PSL. „Profamilijne” interesy prezesa Pawlaka zaogniły sytuację koalicyjną. W dodatku nie wiadomo, czy nie szykuje się jakaś fronda w samym PSL. Minister rolnictwa Sawicki pogonił z pracy w agencjach rolnych działaczy Platformy, ale także protegowanych swojego szefa Pawlaka.

□ Skoro jesteśmy przy PSL, to partia ta rozpoczęła oficjalną kampanię wyborczą do PE. Okazją była 215 rocznica Insurekcji Kościuszkowskiej. Kandydaci na eurodeputowanych i władze ludowców zebrały się na rynku Głównym w Krakowie. Niespodzianką na liście PSL jest wystawienie kandydatury związanego z Polską od 20 lat dziennikarza francuskiego Bernarda Margueritte'a. Wystartuje z nr 2 w Warszawie.

□ Poza PSL swoje komitety wyborcze zarejestrowały już także PO, PiS, LPR, UPR, Prawica Rzeczypospolitej, Naprzód Polsko - „Piast”, Samoobrona, Związek Słowiański. Należy się jeszcze spodziewać co najmniej 3 komitetów lewicy.

□ Na listach kandydatów PO do Brukseli mają się znaleźć politycy lewicy (Hubner) i prawicy (Krzaklewski, Zalewski). Wygląda na to, że brakuje zaplecza...

□ W Polsce pod hasłem „Stawiam na

rodzinę” obchodzono Narodowy Dzień Życia. Dzień ten został uchwalony w 2004 r. Z tej okazji planuje się m.in. otwarcie w całym kraju 21 kolejnych tzw. „okien życia”, w których można anonimowo przekazać niechciane dzieci do adopcji.

□ Platforma chce zniesienia dotacji dla partii politycznych. Jak sobie z tym poradzi, pokazuje przykład posła Palikota, który po prostu podstawił w czasie poprzedniej kampanii kilkanaście osób, które wpłaciły na konto jego funduszu wyborczego górną, dozwoloną kwotę.

□ Senator Misiak, którego firma bezprzetargowo dostała kontrakt na szkolenia zwalnianych stoczniowców, nie jest już członkiem PO. Platforma w ramach „oczyszczania” szeregów opracowała listę swoich posłów, którzy prowadzą działalność gospodarczą. W jej ślady poszło także PiS. Opracowano projekty, które mówią o oddawaniu na czas posłowania swoich firm pod zarządek funduszu powierniczego. Kampania tego typu ogranicza bierne prawa wyborcze biznesmenów i stara się opracować przepisy tam, gdzie wystarczy zwykłe poczucie przyzwoitości. Ciekawe, co się stanie, jak taki fundusz doprowadzi firmę parlamentarzysty do upadłości?

□ Ukazała się biografia Wałęsy pióra historyka Pawła Zyzaka „Lech Wałęsa. Idea i historia”. W książce znajduje się kilka nieznanych wątków - niesłubne dziecko, pobyt Wałęsy w latach młodości w zakładzie dla trudnej młodzieży we Włocławku, przynależność do ZMW.

□ TVN miała odmówić emisji reklamy filmu o gen. Augustcie Fiedorcie-Nilu z powodu „drastyczności scen”. Ta sama stacja bez żadnego skrępowania wyświetliła w godzinach popołudniowych program o kobiecie, która 9-krotnie usuwała ciążę. „Drastyczni” okazują się bohaterowie AK.

□ Rząd zdecydował się na budowę obwodnicy Augustowa, która ma ominąć Dolinę Rospudy. Prace się opóźnią i jest to wariant najdroższy.

□ 43% ankietyowanych Polaków chce oglądać filmy i seriale historyczne. Najczęściej chcianymi tematami są bitwa o Monte Cassino, rok 1918, powstanie warszawskie, wojna z bolszewikami.

□ Zakłady PZL w Świdniku mają ciekawego kooperanta. Ma je przejąć czeska firma Aero Vodochody należąca do funduszu Penta. Jednym z jego szefów jest były szef czechosłowackiej bezpieki Alojz Lorenc. Fundusz ma już w Polsce udział w sieci sklepów „Zabka” i w telefonii Mobilking. Ciekawe czy nasza безпеka inwestuje z kolei w sąsiadów?

□ Klub SLD przygotował projekt refinansowania środków antykonceptyjnych. Podobno młodzież tylko na to czeka...

□ W okolicach Kędzierzyna pojawił się nieznanym drapieżnik, który napada na gospodarstwa i porywa zwierzęta hodowlane. W powiecie wprowadzono zakaz wchodzenia do lasów. Prawdopodobnie chodzi o pumę. Nikt nie wie, skąd się wzięła... Może wyczuła już ocieplenie klimatu?

Ciąg dalszy ze str. 5

Kryzys i tarcza

W związku z coraz bardziej prawdopodobnym zaniechaniem budowy „tarczy obronnej” w Polsce warto zauważyć, że duża odpowiedzialność spoczywa na obecnym rządzie i jego ministrze spraw zagranicznych, Radosławie Sikorskim. W schyłkowym okresie rządów administracji Busha spowolniono za sprawą strony polskiej rozmowy na temat „tarczy”, w związku z czym pojawiły się opinie, że minister Sikorski bardziej ceni swą osobistą polityczną karierę, niż ten akurat watek naszej polityki zagranicznej. Si non e vero...

W Polsce tematem numer 1 jest (i nawet staje się coraz bardziej, mimo propagandowych, wyciszających i uspokajających wysiłków rządu Tuska) kryzys finansowy i jego następstwa. Z rynku pracy dobiegają niepokojące sygnały o zwolnieniach grupowych, wstrzymywaniu i ograniczaniu wypłat pracowniczych wynagrodzeń, zmniejszaniu lub wstrzymywaniu produkcji, postępującej uporczywie drożyznie, zwłaszcza artykułów spożywczych, więc pierwszej potrzeby. Coraz powszechniejsza staje się zarazem świadomość, że to dopiero początek i że biedniejsze kraje UE, takie właśnie jak Polska, zostaną dotknięte skutkami kryzysu najboleśniej. Dlatego wielkie zdumienie wywołało stanowisko rządu Tuska na niedawnym szczycie UE, kiedy to Węgrzy zgłosili postulat przeniesienia prawie połowy środków na walkę z kryzysem w UE (ok. 200 mld euro) dla najbiedniejszych członków wspólnoty, więc dla byłych krajów „demokracji ludowej”, pozostających przez prawie pół wieku w „socjalistycznej zamrażarce” wskutek decyzji jałtańskich. Węgrzy podkreślali, że taki podział środków pomocowych byłby zgodny z zasadą solidarności i wyrównywania szans leżącej (przynajmniej w oficjalnym dyskursie) u samych fundamentów Unii Europejskiej. Tymczasem, powodowany sobie tylko wiadomymi przesłankami (pojawiały się opinie, że troską o dobry „image” w oczach Berlina), rząd Tuska zdystansował się do węgierskiej propozycji, po „roboczym śniadaniu” tego ostatniego z niemiecką kancleżką, Merkel. Niestety, powody dołączenia do stanowiska niemieckiego, zaś odrzucenia propozycji węgierskiej, nie zostały przez rząd PO wyjaśnione polskiej opinii publicznej. Może to mieć wpływ na radykalizację nastrojów pracowniczych i central związkowych, zwłaszcza wobec zapalnej sytuacji w przemyśle stoczniowym i górnictwie węglowym. Obawa rządu Tuska przed masowymi demonstracjami pracowniczymi jest tak wielka, że w mediach publicznych i „pookrągłosto-

lowych” starannie wyciszano informacje o masowych manifestacjach we Francji... Mimo „pluralizmu medialnego” i „wolności słowa” jakaś niewidzialna ręka cenzora (niezłustrowani dziennikarze funkcyjni?) ogranicza informacje o narastającym niezadowoleniu społecznym w innych krajach Unii. W tym kontekście afera posła PO, Miśsiaka, którego spółka przechwyciła spore środki unijne na „pomoc” dla bezrobotnych stoczniowców, nie tylko walnie zmniejszyła poparcie dla PO, ale zachwiała i tak dość kruchym przekonaniem o skuteczności unijnej zasady „solidarności”. Stoczniowcy zadali niewygodne pytanie: „Dlaczego ta pomoc unijna kierowana jest nie bezpośrednio do potrzebujących bezrobotnych, ale trafia najpierw do państwowej Agencji Rozwoju Przemysłu, która... typuje firmy do szkolenia bezrobotnych (jak gdyby sami bezrobotni nie mogli zafundować sobie za te środki podniesienia kwalifikacji lub poszukiwania pracy), a firmy te, po pobraniu własnej prowizji, przeznaczają gros uzyskanych środków na wynagrodzenia dla... szkolących, którzy bynajmniej nie są bezrobotnymi?!?”

Niestety, i to pytanie pozostaje ciągle bez odpowiedzi ze strony rządu, podobnie jak pytanie związane z kolei z oskarżeniem wicepremiera Pawłaka o „nepotyzm”. I nie o „nepotyzm” właściwie chodzi, bo zatrudnianie krewnych i znajomych jest swoistą normą w łonie pookragłostołowych „elit”, ale o inną sprawę, równie nabrzmiałą od lat: dlaczego Ochotnicza Straż Pożarna, której prezesem jest wicepremier Pawlak, finansowana jest z budżetu państwa i budżetów samorządowych, nie zaś wyłącznie z dobrowolnych ofiar ludności? To „pośrednictwo” rodzi właśnie korupcję i nepotyzm. A sprawa o tyle istotna, że w Polsce są tysiące organizacji niby „ochotniczych”, więc „pozarządowych”, de facto przyssanych jednak do budżetu państwa i budżetów samorządowych, co znaczy, że o przydziale im podatkowych pieniędzy decydują politycy. Swoista przykrywka dla rozdawnictwa pieniędzy krewnym, znajomym i wyborczej klienteli: ich łączne przychody szacowane są na kilka miliardów złotych...

W czasach kryzysu taka rozrzutność publicznych pieniędzy dla „znajomych króliczka” musi budzić zrozumiałe emocje nie tylko wśród bezrobotnych. Przy dość widocznej bezradności rządu wobec narastającego społecznego napięcia, spowodowanego bezrobociem i drożyzną (na lipiec zapowiedziano kolejny, duży wzrost cen energii elektrycznej, więc i innych towarów i usług), pojawiła się (czyżby „balon próbny”?) nieoczekiwana propozycja rozszerzenia rządzącej koalicji o... SLD. „Okragły stół” zwiera szeregi...

Marian Miszański

ze świata

☐ Benedykt XVI zakończył pielgrzymkę afrykańską. Na jej trasie w Kamerunie i Angoli znalazły się miliony wiernych. Ojciec św. głosił „orędzie przebaczenia i nadziei”. W światowej prasie było głośno tylko o... dobrodziejstwach prezerwatyw.

☐ I tura wyborów prezydenckich na Słowacji nie przyniosła rozstrzygnięcia. W „dogrywce” - 4 kwietnia zmierzą się urzędujący prezydent socjaldemokrata Gaszparowicz (46,7%) i kandydatka centroprawicy Radiczova (43,6%).

☐ Wybory w Macedonii będą miały II rundę. W walce o fotel prezydenta zmierzą się konserwatysta Iwanow (35%) i socjaldemokrata Frczkos (20%). Obydwaj są zwolennikami wejścia do NATO i UE. Integracja Macedonii jest blokowana od 18 lat przez Grecję, której nie podoba się m.in. historyczna nazwa tego kraju.

☐ MSZ Radek Sikorski zaprzeczył, by kandydował na sekretarza generalnego NATO. W rzeczywistości chodzi o to, że szanse Sikorskiego zmalały niemal do zera, a faworytem jest duński premier Rasmussen. Polska prawdopodobnie poprze jednak kandydata Kanady Mac Kaya. Rasmussen nie chce także Turcja. Podobno z powodu pojawienia się w Dani karykatur Mahometa.

☐ Ukraina podpisała z UE umowę o modernizacji swoich systemów przesyłowych gazu. Obraziła się Rosja, której do projektu nie zaproszono. Premier Putin odwołał w związku z tym międzyrządowe konsultacje z Kijowem.

☐ Rząd Kosowa zwrócił się do ONZ o zakończenie misji UNMIK, która od 1999 r. zajmuje się administrowaniem tych terenów.

☐ Premier Węgier Gyurcsanyi (postkomunista) zapowiedział możliwość swojego ustąpienia i powołania w obliczu kryzysu rządu jedności narodowej. Opozycyjny Fidesz (odpowiednik dawnej UW w Polsce) jednak się do władzy nie pali, a prawica nie potrafiła zorganizować się dotąd w jedną strukturę.

☐ W Belgradzie doszło do spotkania premierów Serbii i Chorwacji. Zapowiedziano dialog i poprawę wzajemnych stosunków.

☐ Amerykańscy Demokraci coraz mniej chętnie wypowiadają się o budowie „tarczy antyrakietowej”. Jest jednak pewna nadzieja dla Polski na zacieśnienie współpracy wojskowej z USA. W amerykańskich kręgach wojskowych pojawił się pomysł przeniesienie z Włoch do Polski bazy F-16.

☐ Trzeszczę w niemieckiej koalicji CDU-SPD. Kanclerz Merkel wykluczyła jednak możliwość ogłoszenia przedterminowych wyborów.

☐ W związku z kryzysem MSZ Łotwy zapowiedziało redukcję o połowę swojego personelu dyplomatycznego w świecie. Litwa z kolei zamierza ograniczyć o 20% zatrudnienie w rządowej administracji.

☐ Litewska komisja lustracyjna uznała, że

pierwsza premier tego kraju Kazimiera Prunskiene była agentem KGB.

☐ Referendum w Azerbejdżanie zezwoliło na zmianę konstytucji kraju. Dzięki temu prezydent Alijew może rządzić dłużej niż tylko przez dozwolone dotąd 2 kadencje. Udział w referendum wzięło podobno 71% uprawnionych, a za zmianami głosowało 92%. Opozycja nie przyjęła wyników referendum do wiadomości, uważając je za sfałszowane.

☐ Unia Afrykańska wykluczyła Madagaskar. Jest to odwet za wojskowy zamach stanu i „niedemokratyczne” przejście władzy przez prezydenta Rajoelinę.

☐ RPA nie udzieliła wizy Dalajlamie na konferencję pokojową. W związku z tym z udziału w konferencji zrezygnowali wszyscy nobliści i trzeba było ją odwołać.

☐ W Chinach aresztowano 100 mnichów buddyjskich. Jest to odwet za atak na posterunek milicji w Tybecie.

☐ Chińskie ministerstwo handlu odradza rodakom wyjazdy do pracy w Polsce, Rumunii i innych krajach Europy Środkowowschodniej ze względu na panujący tam kryzys. Doradza też wstrzymanie współpracy gospodarczej. A minister sportu Drzewiecki podobno już ich zakontraktował. I kto wybuduje nam stadiony i autostrady...

☐ Prezydent Wenezueli Chavez nazwał prezydenta USA Obamę „biednym ignorantem”. Poszło o wypowiedź Obamy o „eksporcie terroryzmu”.

☐ Prezydent Białorusi Łukaszenka spotkał się z samozwańczymi władzami Abchazji. Podpisano umowy o dostawie traktorów i wymianie wakacyjnej. Mińsk nie decyduje się na razie na oficjalne uznanie Abchazji, bo mogłoby to zakłócić wznowiony dialog z Brukselą. Do tej pory władze abchaskie uznała tylko Rosja i Nikaragua.

☐ Hiszpańska lewica wpadła na pomysł odebrania tytułów szlacheckich nadawanych w epoce rządów gen. Franco. Problem w tym, że tytuły przeszły już na potomków, a nawet zarzut infamii ojców nie może być powodem karania synów. Pozytywny element to zainteresowanie się lewicy „czystością” szlacheckich szeregów...

☐ W ubiegłym roku na całym świecie wykonano 2390 wyroków śmierci. Bliższe 80% tej liczby dotyczy Chin.

☐ Politycy na Ukrainie ujawnili „cenniki” jakie stosują media za promowanie ich nazwisk w prasie, radiu lub TV. Za zwrócenie na siebie uwagi polityk musi zapłacić od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy \$. Jednak media to potęga...

☐ Afera dyplomatowa w Rumunii. 8 uczelni tego kraju wydawało dyplomy ukończenia szkoły za pieniądze. W taki sposób wyprodukowano 15 tys. „magistrów”.

☐ Bruksela szykuje kolejną niespodziankę dla palaczy. W 2014 r. wartość akcyzy każdej paczki papierosów w UE ma wynosić co najmniej 1,5 euro.

Złożyliśmy nadzieję w Bogu żywym (1 Tym 4,10) z Orędzia Benedykta XVI na Światowy Dzień Młodzieży

Drodzy przyjaciele!

5 kwietnia, w Niedzielę Palmową, będziemy obchodzili w poszczególnych diecezjach XXIV Światowy Dzień Młodzieży. Przygotowując się do tego dorocznego wydarzenia, z ogromną wdzięcznością wobec Boga wspominam spotkanie w Sydney w lipcu ub. r. Było ono niezapomniane. Duch Święty podczas niego odnowił życie bardzo wielu młodych przybyłych z całego świata. Świąteczna radość i entuzjazm duchowy, doświadczone w owych dniach, były wymownym znakiem obecności Ducha Chrystusowego. Obecnie zmierzamy ku międzynarodowemu spotkaniu, które ma się odbyć w 2011 r. w Madrycie. Jego tematem będą słowa Apostoła Pawła: „Zakorzenienni i budowani w Jezusie Chrystusie, umocnieni w wierze” (Kol 2,7). Spoglądając ku światowemu spotkaniu młodzieży, wspólnie pragniemy podjąć drogę formacyjną, rozważając w roku 2009 słowa św. Pawła: „Złożyliśmy nadzieję w Bogu żywym” (1 Tym 4,10), a w roku 2010 skierowane do Jezusa pytanie bogatego młodzieńca: „Nauczycielu dobry, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?” (Mk 10,17)

Młodość - czas nadziei

(...)

Młodość w sposób szczególny wiąże się z nadzieją, ponieważ z różnymi oczekiwaniami spogląda ku przyszłości. Gdy jesteście młodzi, żywimy ideały, marzenia i projekty: młodość jest czasem, gdy dojrzewają decydujące wybory na całą resztę życia. Być może również z tego powodu jest okresem życia, w którym pojawiają się z całą siłą fundamentalne pytania: Dlaczego jestem na ziemi? Jaki jest sens życia? Jakie będzie moje życie? Jak mogę osiągnąć szczęście? Dlaczego istnieje cierpienie, choroba, śmierć? Co jest po śmierci? Te pytania stają się naglące, gdy trzeba stawić czoła trudnościom niekiedy zdającym się nie do pokonania: trudnościom w nauce, w znalezieniu pracy, nieporozumieniom w rodzinie, kryzysom w relacjach z przyjaciółmi czy w staraniach o budowanie wspólnego życia, chorobie czy brakowi dostatecznych środków na skutek obecnego kryzysu gospodarczego i społecznego. Pytamy się więc: „Skąd czerpać i jak podtrzymać w naszym sercu płomień nadziei?”

W poszukiwaniu „wielkiej nadziei”

Doświadczenie wskazuje, że doskonałość osobista i dobra materialne nie wystarczają do zapewnienia owej nadziei, której nieustannie poszukuje ludzka dusza. Jak napisałem w encyklice „Spe salvi”, polityka, wiedza, technika, gospodarka oraz wszelkie inne bogactwa materialne same z siebie nie wystarczają, aby dać wielką nadzieję, do której wszyscy aspirujemy. Ową nadzieją „może być jedynie Bóg, który ogarnia wszechświat i który może nam zaproponować i dać to, czego sami nie możemy osiągnąć” (n. 31). Z tego właśnie powodu jedną z głównych konsekwencji zapomniaenia o Bogu jest zagubienie, charakteryzujące nasze społeczeństwa, a wyrażające się w ludzkiej samotności i przemocy, braku satysfakcji i utracie ufności często prowadzące do rozpacz. (...) Kryzys nadziei dotyka łatwiej nowych pokoleń, które w kontekście społeczno-kulturowym, pozbawionym pewności, wartości i solidnych punktów od-

niesienia, muszą stawić czoła trudnościom zdającym się ponad ich siły. Myślę, moi drodzy młodzi przyjaciele, o tak wielu waszych rówieśnikach, którzy zostali zranieni. Często cierpią oni z powodu niedojrzałości osobowej, spowodowanej sytuacjami dysfunkcyjnej rodzinnej, permissywnymi i anarchicznymi elementami w edukacji oraz doświadczeniami negatywnymi i traumatycznymi. Dla niektórych - niestety jest ich całkiem sporo - niemal nieuchronnym wyjściem jest alienująca ucieczka ku zachowaniom niebezpiecznym i gwałtownym, ku uzależnieniu od alkoholu i narkotyków, ku tyłu innym formom przestępczości. Mimo to nawet w ludziach, którzy znaleźli się w trudnych warunkach na skutek usłuchania rad „złych mistrzów”, nie gaśnie pragnienie prawdziwej miłości i autentycznego szczęścia. Jak jednak głosić tym młodym nadzieję? Wiemy, że tylko w Bogu istota ludzka znajduje swą prawdziwą realizację. Podstawowym zadaniem angażującym nas wszystkich jest nowa ewangelizacja, pomagająca młodym pokoleniom w odkryciu autentycznego oblicza Boga, który jest Miłością. Do was, drodzy młodzi, którzy poszukujecie pewnej nadziei, kieruję te same słowa, które św. Paweł adresował do prześladowanych chrześcijan ówczesnego Rzymu: „Bóg, dawca nadziei, niech wam udzieli pełni radości i pokoju w wierze, abyście przez moc Ducha Świętego byli bogaci w nadzieję” (Rz 15,13). Podczas obchodzonego obecnie roku jubileuszowego poświęconego Apostołowi pogan, z okazji dwu tysięcy lat od jego narodzenia, nauczmy się od niego, jak być wiarygodnymi świadkami chrześcijańskiej nadziei.

Św. Paweł, świadek nadziei

W obliczu różnorodnych trudności Paweł pisał do swego wiernego ucznia Tymoteusza: „Złożyliśmy nadzieję w Bogu żywym” (1 Tm 4,10). Jak się w nim owa nadzieja zrodziła? Aby na takie pytanie odpowiedzieć, musimy wyjść od jego spotkania z Chrystusem Zmartwychwstałym na drodze do Damaszku. W tamtym czasie Paweł był młodym czło-

wiekiem, podobnie jak wy. Miał około dwudziestu czy dwudziestu pięciu lat. Był gorliwym zwolennikiem prawa moższowego, gotowym do zwalczania wszelkimi środkami tych, których uważał za nieprzyjaciół Boga. Kiedy udawał się do Damaszku, aby aresztować chrześcijan, został oslepiiony tajemniczym światłem i usłyszał, że jest wzywany po imieniu: „Szawle, Szawle, dlaczego Mnie prześladujesz?”. Upadłszy na ziemię zapytał: „Kto jesteś, Panie?”. Ów głos odpowiedział: „Ja jestem Jezus, którego ty prześladujesz” (por. Dz 9,3-5). Po tym wydarzeniu życie Pawła uległo radykalnej zmianie: przyjął chrzest i stał się apostołem Ewangelii. Na drodze do Damaszku został wewnętrznie przemieniony przez Bożą miłość, napotkaną w osobie Jezusa Chrystusa. (...)

Droga ku wielkiej nadziei

Pan Jezus, tak jak niegdyś spotkał młodego Pawła, pragnie spotkać także każdego z was, drodzy młodzi. Tak, owo spotkanie, zanim stanie się naszym pragnieniem, jest żywym pragnieniem Chrystusa. Jednak ktoś spośród Was mógłby mnie zapytać: Jak dziś mogę Go spotkać? Czy raczej: W jaki sposób On się ku mnie przybliża? Kościół naucza nas, że pragnienie spotkania Pana Jezusa już jest owocem Jego łaski. Gdy wyrazimy naszą wiarę w modlitwie, także w ciemnościach, już Go spotykamy, gdy On nam siebie daje. Wytwała modlitwa otwiera serce na Jego przyjęcie, jak wyjaśnia św. Augustyn: „Pan Bóg pragnie, aby w modlitwach wyrażało się nasze pragnienie, abysmy stali się zdolni do przyjęcia tego, czym nas pragnie obdarzyć” (Listy 130,8,17). Modlitwa jest darem Ducha Świętego, który nas czyni ludźmi nadziei. Modlitwa otwiera też świat na Boga (por. Spe salvi, 34). Uczynicie w waszych sercach miejsce na modlitwę! Dobrze jest modlić się w samotności, a jeszcze piękniejsza i owocniejsza jest modlitwa wspólna, gdyż Pan Bóg zapewnił, że obecny jest tam, gdzie dwóch albo trzech zgromadzi się w Jego imię (por. Mt 18,20). Istnieje wiele sposobów nawiązania zażyłości z Bogiem. Są doświadczenia, grupy i ruchy kościelne, spotkania i drogi modlitwy służące uczeniu się modlitwy i wzrastaniu w ten sposób w doświadczeniu wiary. Bierźcie udział w liturgii sprawowanej w waszych parafiach i karmcie się obficie Słowem

Bożym i czynnym uczestnictwem w sakramentach. Jak wiecie szczytem i centrum życia oraz misji każdego chrześcijanina i każdej wspólnoty chrześcijańskiej jest Eucharystia, sakrament zbawienia, w którym Chrystus staje się obecny i daje jako pokarm duchowy swoje Ciało i Krew na życie wieczne. Prawdziwie niewypowiedziana tajemnica! Wokół Eucharystii rodzi się i wzrasta Kościół, wielka rodzina chrześcijan, do którego się wchodzi przez sakrament chrztu, z którym nieustannie się odnawia więzi dzięki sakramentowi pojednania. Ludzie ochrzczeni są następnie, poprzez bierzmowanie, umocnieni Duchem Świętym, aby żyli jako autentyczni przyjaciele i świadkowie Chrystusa. Natomiast sakramenty święceń i małżeństwa uzdalniają ich do wypełniania zadań apostołskich w Kościele i świecie. Wreszcie namaszczenie chorych pozwala nam doświadczać Bożego wsparcia w obliczu choroby i cierpienia.

Działać zgodnie z chrześcijańską nadzieją

Drodzy młodzi, jeśli karmicie się Chrystusem i jesteście w Nim zanurzeni, jak czyni to apostoł Paweł, nie możecie o Nim nie mówić i nie sprawiać, aby był znany i miłowany przez wielu waszych przyjaciół i rówieśników. Stając się jego wiernymi uczniami, będziecie w stanie przyczynić się do kształtowania wspólnot chrześcijańskich przenikniętych miłością, podobnie jak te, o których mówi księga Dziejów Apostolskich. Kościół liczy na wasz udział w tej ważnej misji: niech was nie zniechęcają napotykanne trudności i doświadczenia. Bądźcie cierpliwi i wytrwali, przewyciężając naturalną u młodych skłonność do pośpiechu, pragnienia osiągnięcia wszystkiego natychmiast. Drodzy przyjaciele, podobnie jak św. Paweł świadczcie o Chrystusie Zmartwychwstałym. Sprawcie, by poznali Go ci wasi rówieśnicy i osoby dorosłe, które poszukują „wielkiej nadziei” nadającej sens ich egzystencji. Jeśli Jezus stał się waszą nadzieją, powiedzcie o tym także innym poprzez swą radość i zaangażowanie duchowe, apostołskie i społeczne. Przepelnieni Chrystusem, złożysz w Nim waszą wiarę i ufność, upowszechniając tę nadzieję wokół was. Dokonujcie wyborów ukazujących waszą wiarę. Ukazujcie, że zrozumieliście zagrożenia idolatrii pieniądza, dóbr materialnych, kariery i sukcesu; nie pozwólcie, aby was wciągały owe fałszywe chimery. Nie ulegajcie logice interesu egoistycznego, lecz kultywujcie miłość bliźniego i usiłujcie dać siebie, wasze talenty oraz zdolności zawodowe na służbę dobra wspólnego i prawdy, zawsze gotowi „do obrony wobec każdego, kto domaga się od was uzasadnienia tej nadziei, która w was jest” (1P 3,15). Autentyczny chrześcijanin nigdy nie jest smutny, nawet jeśli musi stawić czoła próbom różnego rodzaju, gdyż obecność Jezusa jest tajemnicą jego radości i pokoju.

Maryja, Matka nadziei

Wzorem na tej drodze życia apostołskiego niech będzie dla was św. Paweł, który umacniał swoje życie stałej wiary i nadziei, idąc za przykładem Abrahama, o którym napisał w liście do Rzymian: „On to wbrew nadziei, że stanie się ojcem wielu narodów” (Rz 4,18). Idąc tym samym śladem ludu nadziei, składającym się z proroków i świętych wszystkich czasów, zmierzamy nadal ku realizacji Królestwa Bożego. W tej duchowej drodze towarzyszy nam Dziewica Maryja - Matka Nadziei. Ta, która uosabiała nadzieję Izraela, dała światu Zbawiciela i wytrwała w nadziei u stóp Krzyża, jest dla nas wzorem i umocnieniem. Maryja przede wszystkim wstawia się za nami i prowadzi w ciemnościach naszych trudności do promiennej jutrzeńki spotkania ze Zmartwychwstałym. (...)

Zapewniając o mojej codziennej pamięci w modlitwie o każdym z was, drodzy młodzi, z całego serca błogosławię wam i drogim wam osobom.

Benedykt XVI, Papież

O czym piszą inni

Prasoznawca

Rząd Tuska i liczne grono ekonomistów z prof. Balcerowiczem na czele optuje za wejściem Polski w strefę euro w 2012 r., widząc w integracji monetarnej więcej korzyści niż strat. Spotkać można również opinie przeciwnie. Są godne uwagi i refleksji przed podejmowaniem tak ważnej decyzji. Prof. ekonomii Bartłomiej Radziejewski stwierdza na łamach „Rzeczpospolitej” (20 marca): *Ani źródła kryzysu nie mają żadnego związku z euro, ani euro nie ma dla walki z kryzysem większego znaczenia. A to znaczenie, które ma, jest raczej negatywne i przemawia za utrzymaniem złotego. Jeśli nagle zmiana popytu dotyka jednego lub kilku krajów w większym stopniu niż innego (tzw. szoki asymetryczne), bardzo pomocna jest własna polityka pieniężna i kursowa, żeby skutki tych wstrząsów łagodzić. Po rezygnacji ze złotego stracimy tę możliwość, czyli zniknie amortyzator przyjmujący na siebie negatywne zjawiska gospodarcze. Niezbędne stają się dostosowania na rynku pracy, często bolesne, albo zwiększenie wydatków budżetowych. Poza tym grozi nam spadek konkurencyjności. Po przyjęciu euro wzrosną zapewne średnie ceny i płace. I nawet, jeśli nie będzie oznaczać to spadku realnych dochodów Polaków, odbierze to nam jeden z głównych atutów - konkurencyjność. Wpłyne negatywnie na eksport, a także na napływ inwestycji zagranicznych, choć eliminacja ryzyka kursowego akurat do inwestowania w Polsce będzie zachęcać. Euro to dobra, stabilna waluta, za którą stoją potężne gospodarki, ale to za mało, by je przyjmować. Zdajmy sobie sprawę z tego, że siła euro nie musi być wieczna. Przyjęcie euro wiąże się z oczywistymi kosztami i niezbyt jasnymi korzyściami. Lepiej więc pozostać przy złotym. I postawić na intensywne reformy gospodarcze, które są jedynym realnym sposobem na szybki wzrost dobrobytu.*

Koniec z płacowym eldorado w Polsce. Coraz więcej firm tnie i zamraża pensje. Rekordowy pod względem płac rok 2008 przechodzi do historii. Firmy, szukając oszczędności, woła ciąć płace, a nie zwalniać pracowników, licząc na to, że kryzys nie będzie trwał wiecznie. Nie brak nawet branż, gdzie sytuacja płacowa nie pogorszyła się, a nawet jest lepsza (np. szkolnictwo i hotelarstwo). Dziennik „Polska” (18 marca): *Najgorzej jest w branżach uzależnionych mocno od eksportu: górnictwie, hutnictwie i motoryzacji. Skończyła się era pracownika, teraz warunki dyktować będą firmy. Coraz więcej koncernów podejmuje decyzję o zamrożeniu płac. Płace zamrażane są także w tych firmach, które na razie spowolnienia nie odczuwają. Trudną sytuację na rynku pracy zaczęły m.in. wykorzystywać duże sieci supermarketów czy producenci artykułów spożywczych, które w czasach kryzysu nie powinny ucierpieć. Sytuacja niepokoi związki zawodowe, które pod koniec marca planują ogólnopolskie spotkanie. Niektórzy eksperci twierdzą, że płace wkrótce znów zaczną rosnąć. Jednak nie będzie już dwucyfrowych wzrostów jak w ubiegłym roku.*

Z kolekcji ofiarowanej Polsce przez polskiego emigranta, mieszkającego w USA, Stanleya Naj, zginęło wiele wartościowych eksponatów. Zniknęła m.in. unikatowa korespondencja Paderewskiego z Piłsudskim i Korfiantym. Nie wiadomo tylko, gdzie zaginęła. Prawdopodobnie została zniszczona przez pracowników „Domu Polonia” w Pułtusku. Obecny szef Wspólnoty Polskiej, Maciej Płażyński, zamierza ocalałe eksponaty przekazać Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. „Rzeczpospolita” (18 marca) pisze: *Rozkradziono najcenniejszą część kolekcji. Między innymi pochodzące z 1935 r. nagranie koncertu Paderewskiego w USA, nagrania ze spektakli teatrów Polonii chicagowskiej i audycji radiowych oraz przedwojenna kopia filmu „Quo vadis”. Brakuje dokumentacji dotyczącej wielkiej polskiej aktorki Heleny Modrzejewskiej. Zniknęły też oryginalne i bardzo rzadkie wydawnictwa zawierające tzw. polish jokes, czyli antypolskie dowcipy. Brak też większości oryginalnych dokumentów dotyczących halerczyków. Nie ma śladu po 668 odznaczeniach z okresu I wojny światowej i odznakach polonijnych z lat 1894-1976.*

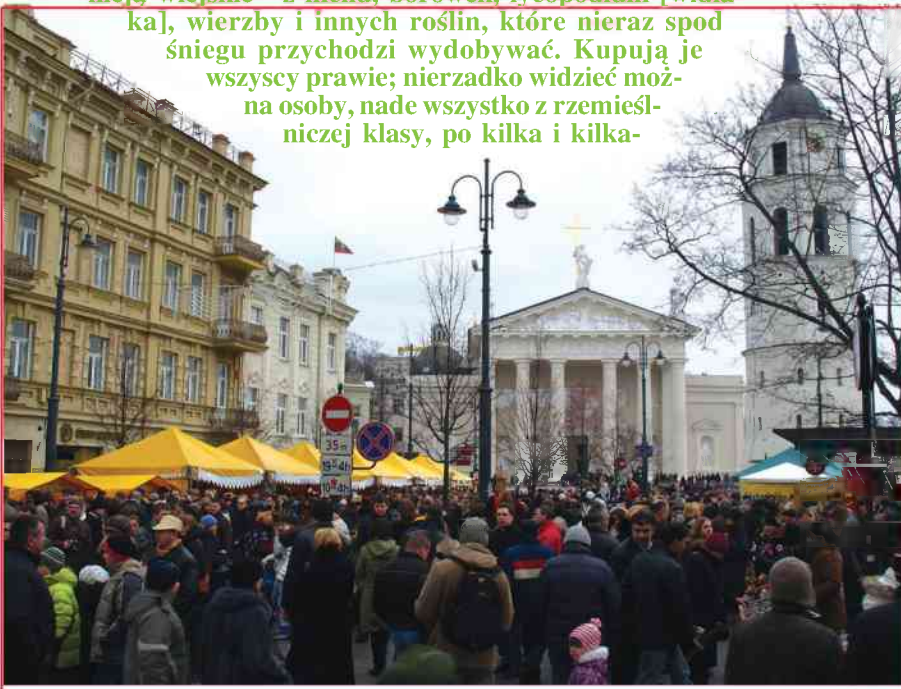
WILEŃSKIE PALMY

Ewa Ziółkowska

„Palmy kwiatniowe znajdują tu niemały pokup. Już od północy rozpoczyna się ich sprzedaż, a w Niedzielę Palmową pod kościołami większymi w Wilnie, a mianowicie pod katedrą (fot.), zieleńią one tysiącami. A jaka ich różnorodność! Obok miejskich z papierowych kwiatków robionych, widnieją wiejskie - z mchu, borówek, lycopodium [widłaka], wierzby i innych roślin, które nieraz spod śniegu przychodzi wydobywać. Kupują je wszyscy prawie; nierzadko widzieć można osoby, nade wszystko z rzemieślniczej klasy, po kilka i kilka-

naście sztuk niosące do kościoła na poświęcenie. Potem taka poświęcona już palma zawieszana nad łóżem, pod obrazkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej...” - pisał Oskar Kolberg.

naście sztuk niosące do kościoła na poświęcenie. Potem taka poświęcona już palma zawieszana nad łóżem, pod obrazkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej...” - pisał Oskar Kolberg.

Wileńskie palmy mają tradycję długą i do dziś kultywowaną. Na ulicach Wilna pojawiają się każdego roku już na początku marca na kiermaszach św. Kazimierza, zwanych kaziukiem, bądź kaziukami. Kilkundniowe jarmarki odpustowe towarzyszą świętu patrona Litwy i Polski już od XVII stulecia. Dla Wilnian są zapowiedzią zbliżających się Świąt Wielkanocy. W okresie międzywojennym rozpoczynała je wielka parada uliczna, która wyruszała spod kościoła św. Kazimierza. Na kaziukowym jarmarku można było kupić wszystko, co dało się wytworzyć ludzkimi rękami w długie, zimowe wieczory. Podwileńscy chłopcy prosto z wozów sprzedawali przydatne w gospodarstwie wyro-

by z drewna: becзки, cebrzyki, grabie. Były też stopy smorgońskich obwarzanków i barwne lukrowane serca z piernika z zabawnymi napisami w gwarze wileńskiej: „Serce moja hyc na twoja, powiedz, czy ty będziesz moja?”. No i oczywiście palmy, mające formę wielobarwnego wałka misternie uplecionego, czy też, mówiąc z wileńska, uwitego w geometryczne wzory z suszonych, farbowanych traw, zbóż i kwiatów, zbieranych przez niemal cały rok. Ich wyrobem od pokoleń zajmują się Polki z podwileńskich wsi.

Za czasów sowieckich oficjalna sprzedaż palm stała się możliwa dopiero w latach 70. Wtedy traktowane były jako przejaw twórczości ludowej, odgórnie wypranej z wszelkich treści religijnych. Kaziukowe święto zaczęło się odradzać w połowie lat 80. Dziś toczy się

dwoma nurtami. Obchodzone jest na Litwie i w Polsce tam, gdzie po wojnie trafili mieszkańcy Wileńszczyzny, szczególnie na Warmii i Mazurach. W Lidzbarku Warmińskim w tym roku Kaziuki-Wilniuki odbyły się już po raz 25. Powstał nawet wierszyk:

*Kaziuk z Wilna dziś wyrasta,
Już za mało placów, parków,
Po mazurskich ruszył miastach...*

Kaziuki ruszyły nie tylko po miastach Polski północno-wschodniej, organizowane są również w Poznaniu, Zgierzu, Łodzi. W samym Wilnie obchody trwają od piątku do niedzieli najbliższych 4 marca. Rozpoczyna je Msza Święta w archikatedrze św. Stanisława. Potem głównymi ulicami Starego Miasta rusza pochód z palmami. Z roku na rok jarmark jest coraz większy, jest coraz więcej straganów i imprez towarzyszących. Pod ratuszem przygrywiają zespoły ludowe. Studenci wileńskiej Akademii Sztuk Pięknych urządzają Alternatywne Kaziuki, które są okazją do prezentacji i sprzedaży ich prac.

Na licznych straganach poza palmami wielkanocnymi kupić można także wyroby z drewna, wikliny, metalu. Jest ceramika, biżuteria z bursztynu oraz jado: tradycyjne wędliny, miód, obwarzanki, lukrowane grzybki i piernikowe cudeńka. Sprzedawane są ręczne robótki, jak choćby ciepłe skarpety zrobione na drutach drzącymi rękami starszej pani, chcącej zarobić kilka litów. Przeważa oryginalne rękodzieło, plastikowa tandeta stanowi absolutny margines.

Na wileńskich kaziukach jest tłumnie, kolorowo i gwarnie. Słychać język litewski, polski, rosyjski, angielski. Jest wielokulturowo, wielonarodowo, europejsko? Niezupełnie. Do rzeczywistości przywraca lektura „Kuriera Wileńskiego” z 7-9 marca tego roku. Tytuły mówią same za siebie: „Polskie szkoły na celowniku”, „Na Wileńszczyźnie znikają tablice z polskimi nazwami ulic”. Teksty przypominają, że na Litwie notorycznie łamane są prawa polskiej mniejszości, wbrew unijnemu ustawodawstwu. Bawiąc się na kaziukach, nie sposób tracić z pola widzenia problemów dotyczących Polaków mieszkających na Wileńszczyźnie. Chociaż tradycja wydaje się łączyć, to jeszcze tak wiele dzieli narody polski i litewski, od wieków żyjące obok siebie nad Niemnem i Wilią.

LA PAGE DES FRANCOPHONES
de Richard Zienkiewicz (riczienk@laposte.net)

LES RAMEAUX

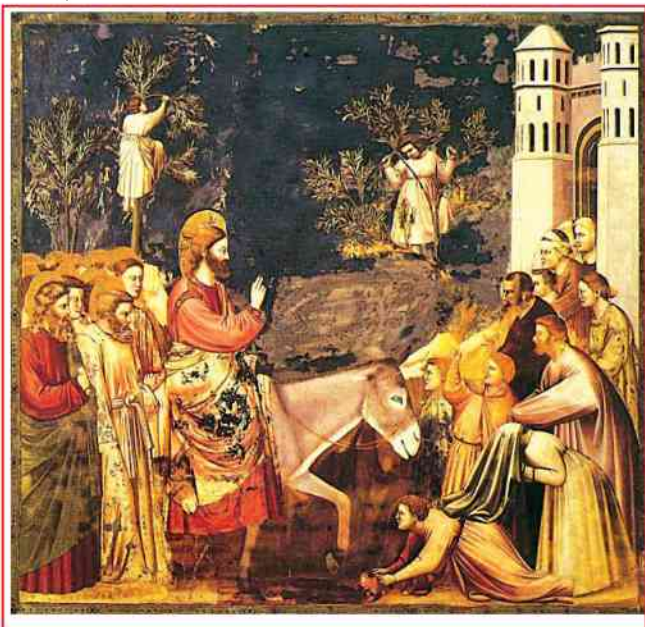
Les rameaux,
en polonais,
se disent *palmy*
– les palmes.

Le mot vient directement de l'Évangile où il est écrit que «La grande foule qui était venue pour la fête, apprenant que Jésus arrivait à Jérusalem, prit des branches de palmier et sortit à sa rencontre» (J12, 12-13).

nonciateur de la Semaine Sainte - la Grande Semaine - et de la Passion, est à l'origine de l'expression d'une tradition populaire liée aux rameaux et à leur fabrication.

Traditionnellement, les palmes polonaises sont confectionnées avec des branches de saule. D'où le nom de «dimanche des Saules» donné au dimanche des Rameaux. On dit aussi «Dimanche Fleuri» en raison des fleurs qui décorent les palmes. À la sortie de l'hiver, les branches de saule sont couvertes de chatons duvetés et argentés. Le choix du saule n'est pas dénué de symbole, car dans le christianisme, comme dans d'autres cultures, il a toujours représenté la résurrection et l'immortalité. C'est en effet l'un des premiers arbres à reverdir à la fin de l'hiver, et une branche coupée, plantée dans la terre, fera des racines et renaîtra à la vie. Dans la confection des palmes, on lui ajoute des branches d'autres arbres ou arbustes comme le

buis, le thuya, ou l'airielle. On décore avec des fleurs colorées, fraîches, séchées ou artificielles, et avec des rubans de toutes les couleurs. Maintenant, on fabrique de moins en moins ses palmes soi-même. On préfère les acheter dans le commerce, avant d'aller à la messe. Après la bénédiction, en sortant de l'église, il était de tradition de se toucher avec les rameaux ou même de se frapper avec, dans le but de se donner mutuellement de l'énergie dont on avait sans doute besoin après un hiver rigoureux. En rentrant à la maison, celle-

ci était aspergée d'eau bénite avec les palmes, dans tous les coins, sans oublier les animaux de la ferme ni les champs. On voulait ainsi se préserver du mal, des mauvais esprits, des incendies, de la maladie, des catastrophes et de toutes sortes de calamités, susceptibles de survenir inopinément, et avoir l'assurance de bonnes récoltes au moment où la nature se réveillait à la vie. Les rameaux étaient gardés précieusement durant toute l'année. On accordait aussi aux chatons des vertus thérapeutiques, notamment contre les maux de gorge ou le mal de tête. Il fallait en avaler trois pour que la maladie disparaisse. Faut-il préciser que les animaux recevaient aussi leur dose de chatons à titre préventif.

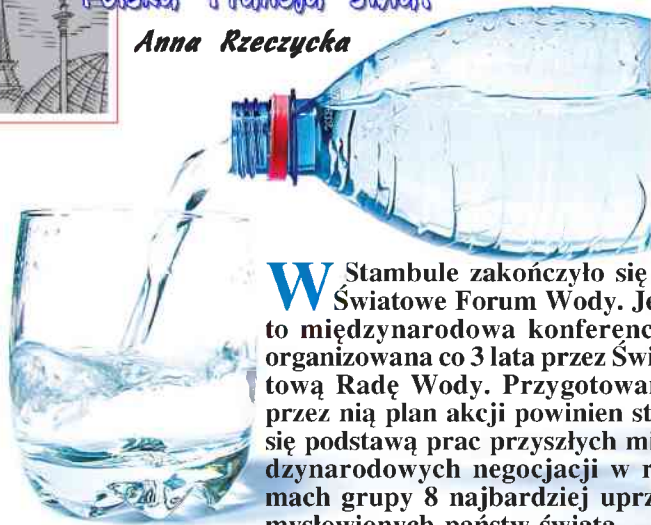
Les rameaux symbolisant la vie et le renouvellement de la nature, on leur prêtait donc des pouvoirs magiques. À côté des palmes, il était de tradition aux XVIIe et XVIIIe siècles, à Cracovie, d'emmenner en procession une statue en bois représentant le Christ juché sur un âne, posée sur un chariot tiré par des paroissiens. À son passage, les enfants jetaient des fleurs et des rameaux comme il est dit dans l'Évangile. Avec le temps, cette procession a dégénéré en manifestation tapageuse et a perdu son caractère religieux. C'est pourquoi elle fut interdite par l'Église vers la fin du XVIIIe siècle. On ne pouvait pas se permettre de tels débordements en plein Carême!

Autrefois, cette période était plus sévère qu'aujourd'hui. Toute distraction, même la plus insignifiante, était bannie, et tout manquement était sévèrement réprimandé. Son auteur devait immédiatement s'en confesser et faire pénitence, afin d'éviter les feux de l'enfer qui lui étaient promis. À Cracovie toujours, le jour des Rameaux, se déroulaient les *Pucheroki*, des quêtes que faisaient à la sortie des églises les élèves et les étudiants pour soutirer quelques pièces en essayant de sensibiliser les fidèles à leur pauvreté. Avec le temps, cette tradition s'est étendue à la campagne où l'on voyait des jeunes, couverts de paille et de rubans, aller de maison en maison en disant des vers de mirliton pour quêmander des œufs ou du pain. De nos jours, les traditions se sont simplifiées. Certaines ont même disparu. Il reste toutefois la plus ancienne, les palmes colorées que l'on emporte pour la bénédiction et que l'on porte en procession. Chaque région a ses spécificités quant à la composition ou à la taille des palmes. Dans le sud de la Pologne et en Kurpie, les rameaux mesurent plusieurs mètres et donnent lieu à des processions très pittoresques, rehaussées par les couleurs des costumes traditionnels. Ces traditions encore très vivantes sont encouragées par les concours des plus beaux rameaux qui se déroulent ce jour-là. Celui-ci, coloré et joyeux, nous fait faire une pause dans les rigueurs du Carême, avant d'entrer dans la dernière étape de la montée vers Pâques, avec le passage obligé par la Passion et la montée au Calvaire.

Polska · Francja · świat

Anna Rzeczycka

W Stambule zakończyło się V Światowe Forum Wody. Jest to międzynarodowa konferencja organizowana co 3 lata przez Światową Radę Wody. Przygotowany przez nią plan akcji powinien stać się podstawą prac przyszłych międzynarodowych negocjacji w ramach grupy 8 najbardziej uprzemysłowionych państw świata.

Problem wody jest jednym z największych dylematów naszej planety. Egzystencja ludzkości zależy od wody, jednocześnie ludzkość jest też najgorszym wrogiem wody. W ciągu ostatnich 100 lat konsumpcja tego „płynnego skarbu” wzrosła w sposób rekordowy i, jak się spodziewają naukowcy, za 15 lat 60% mieszkańców Ziemi żyć będzie w regionach cierpiących na niedostatki wody. Najwięcej wody zużywa rolnictwo: wysysa ono aż 70% wszystkich jej zasobów. Może to się wydawać niewiarogodne, ale by wyżywić jedną osobę przez 24 godziny, trzeba od 2 do 5 tys. litrów wody. Ogromnym problemem, zwłaszcza w Brazylii i USA, staje się też coraz większa produkcja energii, głównie biopaliw, takich jak etanol. Uprawa roślin potrzebnych do ich produkcji wymaga wielkich ilości wody i nawozów, co stwarza dodatkowe obciążenie dla środowiska naturalnego.

Drugim sektorem pochłaniającym masy wody jest przemysł, który nie tylko zużywa 20% wodnych zasobów, ale także - głównie w krajach rozwijających się - zanieczyszcza ją tym, co do niej wydalą. Według Unesco, w Azji wszystkie wielkie rzeki są poważnie zanieczyszczone. Trzecim konsumentem wody jest człowiek, który spożywa 10% ogólnych zasobów. Najbardziej uprzywilejowani są obywatele krajów wysoko rozwiniętych, mający najłatwiejszy dostęp do wody. Oblicza się, że stanowią oni 12% ludzkości, a spożywają aż 85% zasobów wody pitnej. Znaczy to, że przeciętny Amerykanin konsumuje 700 l. wody dziennie, Europejczyk 200, a Afrykańczyk tylko 30. 900 mln ludzi na świecie w ogóle nie ma dostępu do źródeł wody pitnej. W Afryce brak czystej wody i kanalizacji jest jedną z głównych przyczyn śmiertelności. Codziennie na biegunkę umiera tu 5 tys. dzieci.

Woda jest w wielu krajach przedmiotem sporów politycznych. Rywalizacja o nią jest szczególnie odczuwalna w basenie Morza Śródziemnego, na Bliskim Wschodzie, w Azji południowej, na północy Chin i na południowym-zachodzie USA. 14 krajów dzieli między sobą Dunaj, 11 - Nil i Niger, 9 - Amazonkę. 260 basenów rzecznych przynależy do dwóch lub więcej krajów. I sposób, w jaki gospodaruje wodą dane państwo, ma wpływ na losy sąsiada. Jeśli pompuje ono wodę wyłącznie dla siebie, na swym terenie buduje zapory lub zanieczyszcza wody chemikaliami, sąsiad korzystający z tego samego źródła jest poszkodowany. Czy w kontekście rosnącego zapotrzebowania na wodę przy jednoczesnym kurczeniu się jej źródeł należy się spodziewać wojen o wodę? Pacific Institute zajmujący się problemem przewiduje, że konfliktów będzie coraz więcej. Nie zawsze będą one dotyczyły wody bezpośrednio, woda będzie raczej pretekstem. Wszyscy podkreślają, że byłoby lepiej, gdyby zawnaz podjęto prewencję, skłaniając poszczególne kraje do współpracy, zawierania umów i sprawiedliwego dzielenia się wodą. Międzynarodową konwencję o podziale rzek podpisano w 1997 r., ale z powodu niewystarczającej liczby sygnatariuszy nie była ona dotychczas stosowana. Niedawno Francja zgodziła się złożyć pod nią swój podpis. Lepiej późno niż wcale.

Życie Kościoła

Afryka

□ W dniach 17-23 marca Benedykt XVI odbył pierwszą w czasie swego pontyfikatu pielgrzymkę do Afryki. Odwiedził Kamerun (17-20 marca) i Angolę (20 - 23 marca). Papież przyjmowano z „gorącą, afrykańską gościnnością”, przebywał w dwóch miastach: Jaunde i Luandzie. Choć była to podróż do dwóch państw, to Benedykt XVI dotknął wszystkich „otwartych ran” Afryki: głodu, epidemii AIDS, korupcji, nadużywania władzy, regionalnych konfliktów, bezdomnych, sierot i wdów, ludzi okrutnie prześladowanych, handlu ludźmi i innych. Papież dodawał Afrykańczykom zachęty, apelując w Jaunde: „Afryka powołana jest do nadziei poprzez was i w was! Z Jezusem, który stał po afrykańskiej ziemi, Afryka może stać się kontynentem nadziei!” Papięskiej pielgrzymce towarzyszyły słowa: „Pojednanie, sprawiedliwość i pokój”, jakie zawiera temat II Zgromadzenia Specjalnego Synodu Biskupów dla Afryki, który w październiku b.r. będzie obradować w Rzymie.

Warszawa

□ Od 25 kwietnia do 14 czerwca b.r. w Polsce odbywać się będzie Pielgrzymka Krzyża Świątobliwych Dni Młodzieży. Pielgrzymka ta wpisuje się w obchody 25 rocznicy przekazania młodzieży Krzyża ŚDM. Wydarzenie to miało miejsce 22 kwietnia 1984 r. na zakończenie Jubileuszu Odkupienia. Jan Paweł II, przekazując wówczas Krzyż Roku Świętego młodzieży, powiedział: „Nieście go na cały świat jako znak miłości Pana Jezusa do ludzkości i głosie wszystkim, że tylko w Chrystusie umarłym i zmartwychwstałym jest zbawienie i odkupienie”. Krzyżowi ŚDM w pielgrzymce po Polsce towarzyszyła będzie ikona Matki Bożej „Salus Populi Romani”.

□ Medale Towarzystwa Uniwersyteckiego „Fides et Ratio” otrzymali abp Henryk Hoser, Janina Ochojska oraz Dzieło Duchowej Adopcji prowadzone przez o. Paulinów. Wręczenie nagród przez Prymasa Polski kard. Józefa Glempa poprzedzone zostało uroczystym koncertem na Zamku Królewskim w Warszawie. Arcybiskup warszawsko-praski Henryk Hoser otrzymał to specjalne wyróżnienie - jak stwierdza werdykt kapituły - „za szczególną troskę o każde życie, bezinteresowną miłość do każdego człowieka i heroiczną pracę misjonarską na Czarnym Łądzie”. Janina Ochojska otrzymała medal za „heroiczną pracę na rzecz najbardziej potrzebujących”. Ojcowie Paulini oraz „wszyscy wspierający i promujący Duchową Adopcję” za „obronę najbardziej bezbronnych nienarodzonych dzieci”.

Watykan

□ Tematem tegorocznego „Roku Kapłańskiego” jest „Wierność Chrystusa, wierność kapłana”. Zainauguruje go Ojciec Święty 19 czerwca. Z tej okazji do Rzymu zostaną przewiezione relikwie św. Jana Marii Vianeya. Zakończeniem będzie planowane na 9 czerwca 2010 r. Światowe Spotkanie Kapłańskie na placu św. Piotra. Podczas tego roku jubileuszowego Benedykt XVI ogłosi św. Jana Marię Vianeya patronem wszystkich kapłanów świata.

Poznań

□ O Boże błogosławieństwo i zdobycie tytułu mistrza Polski modlili się w niedzielę w poznańskiej katedrze piłkarze, działacze i kibice piłkarskiej drużyny Lecha Poznań, którzy uświetnili w ten sposób 87-lecie istnienia swego klubu. „Pragniemy dziękować Panu Bogu za wszystkich, którzy tworzyli historię Lecha Poznań, i modlić się o Boże błogosławieństwo dla tych, którzy dzisiaj tę historię tworzą. Będziemy też prosić Boga, aby wysiłki działaczy, piłkarzy i kibiców w tym roku zaowocowały upragnionym tytułem mistrza Polski” - powiedział kapelan drużyny, ks. Jacek Markowski.

* Kronika polonijna *

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

SZWECJA

□ 18 marca w Ambasadzie RP w Sztokholmie odbyła się prezentacja poezji Michała Paryżskiego „Czarno na białym”, w interpretacji Małgorzaty Kwiecińskiej i Dany Rechowicz, przy akompaniamencie fortepianowym Witolda Robotyckiego. Michał Paryżski, artysta plastyk, ur. 1946 w Łodzi, uprawia malarstwo sztalugowe, rysunek i grafikę. Realizuje prace wynikające z własnego systemu konceptualnego: „Płaszczyzna pierwotna - konfiguracja”. Uczestnik wielu wystaw w Polsce, Szwecji i Austrii. Członek: Związku Artystów Plastyków w Szwecji 1981-, The International Association of Art 1981-

KANADA

□ Polska Szkoła w Kanadzie zaprasza polonijne dzieci i młodzież do udziału w konkursie plastycznym: „Chopin, muzyka i ja”. Cele konkursu to zainteresowanie dzieci i młodzieży życiem i twórczością kompozytora oraz promowanie i wspieranie młodych talentów. Warunki uczestnictwa: uczestnicy to dzieci i młodzież do 18 roku życia; prace konkursowe (maksimum dwie) należy nadsyłać w terminie do 30 kwietnia na adres: Polish Heritage School (at St. John School), 449 Hill Street, London, Ontario N6H 1E5 Canada, z dopiskiem: Konkurs „Chopin, muzyka i ja”. Na odwrocie pracy powinna się znaleźć informacja o autorze: imię, nazwisko, rok urodzenia, dokładny adres, numer telefonu, adres e-mail. Technika prac dowolna: ołówek, kredka, farby, wydzieranka, techniki łączone. Papier o wymiarach 8.5 x 11 plus 2 cm (margines). Wyniki konkursu zostaną ogłoszone 29 maja podczas wieczoru poetycko-muzycznego pt. „Chopin, muzyka i ja”.

POLSKA

□ Przy Domu Polonii w Pultusku istnieje Ośrodek Dokumentacji Wychodźstwa Polskiego, który rozpoczął prowadzenie serwisu heraldyczno-genealogicznego (www.herby.com.pl). Przybliży on internautom obydwie te dziedziny. Już w tej chwili można przeczytać tu artykuł na temat amatorskiego prowadzenia poszukiwań genealogicznych. Można również zgłębić podstawy zasad heraldycznych, charakterystycznych dla polskiej heraldyki. Pojawiła się bowiem moda na tworzenie nowych herbów miast, powiatów. Również duchowni wyższego stopnia posługują się herbami. Niedługo dostępna będzie baza adresowa instytucji i archiwów oraz spis podstawowej literatury przedmiotu, pomocnych w prowadzeniu poszukiwań heraldycznych. Rozpoczęto internetową publikację „Słownika nazwisk współcześnie w Polsce używanych”, który pozwoli sprawdzić, ilu ludzi o danym nazwisku

występuje w Polsce oraz jaki jest rozkład terytorialny ich występowania. Już teraz można skorzystać z wyszukiwarki - katalogu herbów, w którym będą sukcesywnie umieszczane wizerunki i informacje o polskich herbach. Na początek umieszczone zostały podstawowe wersje (bez odmian) najbardziej znanych herbów rycerskich i szlacheckich, których opisy zamieścił w „Klejnotach” Jan Długosz. Wyszukiwarka umożliwia szukanie herbów wg nazwiska.

LITWA

□ Znany malarzem i pedagogiem jest tu Ryszard Filistowicz, absolwent Wydziału Malarstwa Wileńskiego Państwowego Instytutu Sztuk Pięknych.

Zawodowo pracuje w Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Wilnie. Jego obrazy znajdują się m.in. w Litewskim Muzeum Państwowym, Muzeum Sztuk Pięknych w Kownie oraz w Galerii Trietiakowskiej w Moskwie. Jego twórczość stara się pogodzić „ogień z wodą”. Z jednej strony proponuje wysoki poziom swego kunsztu twórczego, z drugiej podejmowana tematyka i jej rozwiązania warsztatowe sprawiają, iż jego obrazy cieszą się dużym uznaniem.

WENEZUELA

□ Niezwykle ciekawą postacią był tu Wojciech (Alberto) Zdzisław Lutowski (1809-71), inżynier mechanik, budowniczy i wynalazca. Przebywając po powstaniu listopadowym od 1832 r. na emigracji we Francji, ukończył Ecole Centrale des Arts et Manufactures w Paryżu (1835), od 1839 pracował w przemyśle w Anglii, gdzie próbował zrealizować parowóz własnego pomysłu i snuł pomysły doskonalenia luf armatnich. W 1841 r. osiadł w Wenezueli, gdzie budował drogi, koleje, wodociągi, urządzenia portowe (La Guaira), wznosił i przebudowywał gmachy (m.in. teatr w Caracas), kościoły (Antimano), projektował kononierki. Pracował też nad wynalazkami (m.in. skonstruował mechaniczną luszczarkę kukurydzy). W latach 1859-63 przebywał, próbując promować specjalny system kolei górskich własnego pomysłu, w USA i w Europie (głównie w Hiszpanii), a w 1867 zaprezentował m.in. udoskonalony silnik parowy na wystawie powszechnej w Paryżu. Pracował też nad karabinem maszynowym własnego pomysłu. W 1863 roku zaproponował użycie go polskim powstańcom styczniowym.

Głos wokół sportu

Bohdan Usowicz

☺ **Miłe akcenty na zakończenie sezonu narciarskiego.** Justyna Kowalczyk wygrała Puchar Świata w biegach i zdobyła złotą kulę. Na ostatnich zawodach wygrała i wyprzedziła w klasyfikacji generalnej Słowenkę Majdič. Świetnie spisali się też nasi skoczkowie. W turnieju drużynowym w Planicy Polacy zdobyli srebro. W konkursach indywidualnych Małysz był dwukrotnie drugi. 8 miejsce zajął Stoch. W Trondheim w biegu biathlonowym na 10 km Tomasz Sikora był trzeci.

☹ **21 kolejka ekstraklasy okazała się udana tylko dla Wisły, która wygrała pojedynki derbowy z Cracovią.** Pozostałe zespoły z czołówki tabeli traciły punkty. Cenne zwycięstwo odniosła we Wrocławiu Polonia Warszawa. Wyniki: Lech Poznań - Arka Gdynia 0:0, Legia Warszawa - Górnik Zabrze 0:0, ŁKS Łódź - GKS Belchatów 0:2 (0:0), Ruch Chorzów - Odra Wodzisław 0:1 (0:1), Wisła Kraków - Cracovia 4:1 (0:1), Lechia Gdańsk - Polonia Bytom 0:1 (0:0), Śląsk Wrocław - Polonia 0:1 (0:1), Piast Gliwice - Jagiellonia 1:1 (0:1). **Tabela ekstraklasy:** 1. Lech Poznań 44; 2. Legia Warszawa 41; 3. Wisła Kraków 41; 4. Polonia Warszawa 39; 5. Śląsk Wrocław 35; 6. Belchatów 35; 7. Jagiellonia Białystok 25; 8. Arka Gdynia 25; 9. Ruch Chorzów 25; 10. Polonia Bytom 25; 11. ŁKS Łódź 25; 12. Piast Gliwice 22; 13. Lechia Gdańsk 22; 14. Odra Wodzisław 21; 15. Cracovia 20; 16. Górnik Zabrze 18. **Strzelcy:** 14 - Paweł Brożek (Wisła), 13 - Taketure Chinyama (Legia), 10 - Robert Lewandowski (Lech), 8 - Rafał Bogucki (Wisła), Filip Ivanovski (Polonia W.), Dariusz Pawlusiński (Cracovia), 7 - Grzegorz Podstawek (Polonia B.), Semir Stilić (Lech), 6 - Sebastian Milla (Śląsk), Hernan Rengifo (Lech).

☹ **Polacy za granicą wyraźnie się rozstrzelali.** We Francji Auxerre zawdzięcza wygraną 2:0 z Le Mans bramkom zdobytym przed Dudkę i Jelenia. 8 gola strzelił dla greckiej Larissy Żurawski. Jego klub pokonał 2:0 Iraklis. W Belgii celne trafienia mieli Wasielwski (Anderlecht - Herminaal 2:0) i Janczyk (Lokeren - Mons 2:0). W Bunselidze najwyższej oceniono z Polaków Wichniarka (Arminia), pomimo porażki jego drużyny 0:3 z VfL Wolfsburg. Z kolei w Danii tuż po meczu Odense - FK Kopenhaga (1:2) policja aresztowała bramkarza tego pierwszego zespołu, A. Onyszkę. Zarzucą się mu „stosowanie przemocy wobec żony”.

☺ **W meczu eliminacyjnym do ME w piłce ręcznej nasi szczypiornicy pokonali w Olsztynie Turcję 32:21 (18:9).**

☹ **Agnieszka Radwańska w klasyfikacji tenisistek WTA wypadła z pierwszej „dziesiątki”.** Zajmuje obecnie 11 pozycję. Do „setki” awansowała natomiast jej siostra Urszula (83 miejsce). Na miejscu 97 jest sklasyfikowana Domachowska.

Ciąg dalszy ze str. 5

Wielkie żarcie

Jakże mało wystarcza człowiekowi dobrze wychowanemu, na łóżku swym nie będzie ciężko oddychał. Zdrowy jest sen człowieka, gdy ma umiarkowanie syty żołądek, wstaje on wcześniej, jest panem samego siebie. Udręka bezsenności, bóle żołądka i kolki w brzuchu - u łakomego człowieka" (Syr 31,16-20). Ten tekst biblijnego mędrca zawsze zadziwił mnie swoją konkretnością i dosadnością. Opanowanie przy stole to nie tylko kwestia etyki, ale i wychowania oraz dobrego zdrowia. Kluczem jest stwierdzenie: „**być panem samego siebie**”, czyli zachować rozsądek zgodnie z zasadą: „nie żyje się, aby jeść, lecz jada się, aby żyć”.

Istotą grzechu nieumiarkowania jest brak umiaru. Żaden grzech, także i ten, nie jest chorobą ciała, ale schorzeniem ducha, słabością woli, nieumiejętnością powiedzenia „dość”. Klasycznym przejawem nieumiarkowania jest jedzenie za dużo, czyli obżarstwo. Wokół nas presja na konsumpcję jest bardzo silna. Marketingowe pułapki oferujące „jedzenie dla jedzenia” zastawione są już na najmłodszych. Za symbol tego typu produktów mogą uchodzić chipsy. Ktokolwiek był na szkolnej wycieczce, wie, że tuż po ruszeniu autobusu dzieci otwierają plecaki wypełnione asortymentem przeróżnych smakołyków: chrupki, popcorn, paluszki, słodkie napoje, których sam widok przyprawia o mdłości. Na plus wypada zaliczyć to, że zwykle chętnie częstują swoją panią lub księżdzę. Ale na przykre efekty takiego dożywiania nie trzeba długo czekać. Język angielski wprowadził określenie „junk food”, czyli dosłownie „jedzenie śmieciowe”. Chodzi o tanią i łatwą w produkcji żywność, pełną tzw. pustych kalorii, a pozbawioną całkowicie wartości odżywczych. Większość tzw. fast foodów serwuje właśnie tego typu żywność.

Innym rodzajem presji na wzrost konsumpcji jest ogromna ilość programów i publikacji poświęconych gotowaniu. Oczywiście nie ma nic złego w przygotowaniu i jedzeniu smacznej potrawy, ale każda przesada jest niebezpieczna. Nadmierne dogadanie sobie może prowadzić do jakiejś formy egoistycznej koncentracji na potrzebach, było nie było, drugorzędnych. Żołądek musi znać swoje miejsce w szeregu, czyli w hierarchii potrzeb.

Kuchenna duchowość

Grzech braku umiaru może przybierać jeszcze inne, zgoła zaskakujące oblicze. W mediach i reklamie wszechobecna jest walka z otyłością. Cudowne diety, środki hamujące apetyt, urządzenia do ćwiczeń, masaży czy tzw. zdrowa żywność - to wszystko może prowadzić człowieka w stronę przesadnej troski o figurę czy zdrowie. Na przestrzeni ostatnich lat wzrosła ilość przypadków anoreksji i bulimii, prowadzących nieraz do śmierci. Wpatrzone w lustro i wagę dziewczęta i

kobiety mają obsesję na punkcie swojego wyglądu. Anoreksja to patologiczne odchudzanie się, z użyciem środków przeczyszczających i wymiotnych. Bulimia to okresowe przejadanie się, przeplatane okresami głodówki. Psychologowie zwracają uwagę, że w sytuacjach stresu czy depresji wielu ludzi sięga w sposób niekontrolowany do lodówki. Nie chodzi o to, aby oskarżać o grzech wszystkich ludzi doświadczających tego typu sytuacji. Chodzi o zauważenie pewnych groźnych trendów obyczajowych, które pchają ludzi w coraz to nowe rodzaje psychicznych zniewoleń związanych z konsumpcją.

Lekarz Steven Bratman napisał książkę poświęconą nowej chorobie, którą nazwał ortoreksją. To rodzaj manii przesadnej troski o jego czystość i jakość. Wiąże się to często z medycyną alternatywną i różnymi dietami. Nie ma nic złego np. w vegetarianizmie, ale jeśli zaczyna temu towarzyszyć swoista „kuchenna duchowość”, parareligijna troska o gastronomiczną ortodoksję, wtedy można mówić o nieumiarkowaniu. Bartman pisze żartobliwie, że „życie jest za krótkie, żeby wypełnić je tylko troską o to, jak żyć dłużej”. Obsesja na punkcie żywienia przybiera ostatnio na sile. Być może widać pogłębiającego się globalnego kryzysu doprowadzającego do zatrzymania tej fali.

Chemiczna ekstaza

Do grzechów nieumiarkowania można zaliczyć także wszelkie formy uzależnień od substancji chemicznych, takich jak nikotyna, alkohol, narkotyki, a nawet leków. Dlaczego człowiek sięga po te środki? Czego szuka? U korzeni problemu uzależnień pojawiają się niezaspokojone głody duchowe: samotność, nieradzenie sobie z życiem, brak poczucia sensu czy własnej wartości, brak Boga. To szukanie zapomnienia, rodzaj ucieczki od życia, chwilowego znieczulenia bólu duchowego, chemiczna ekstaza, namiastka nieba. Najszybciej do uzależnienia prowadzą narkotyki. „Używanie narkotyków wyrządza bardzo poważne szkody zdrowiu i życiu. Jest ciężkim wykroczeniem, chyba że wynika ze wskazań ściśle lekarskich. Nielegalna produkcja i przemyt narkotyków są działaniami gorszącymi; stanowią one bezpośredni współdziałanie w działaniach głęboko sprzecznych z prawem moralnym, ponieważ skłaniają do nich” (KKK, 2291). Posiadanie narkotyków i handel nimi są na ogół zakazane przez prawo, ale w Polsce kwitnie ostatnio handel tzw. dopalaczami, czyli substancjami chemicznymi o działaniu podobnym do narkotyków. Kupuje je głównie młodzież, traktując jako dodatek do dobrej zabawy. **To, co legalne, niekoniecznie jest moralne.** Korzystanie z dopalaczy i handlowanie nimi trzeba traktować jako grzech. W przypadku alkoholu ocena moralna wymaga pewnych rozróżnień. Trzeźwość nie wyklucza umiarkowanego korzystania z napojów alkoholowych. Jednak każde

nadużycie alkoholu jest grzechem. Człowiek nie jest zwolniony od odpowiedzialności za grzechy popełnione pod wpływem alkoholu. Katechizm zwraca uwagę, że prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym jest poważną winą. Dla kogoś, kto już popadł w chorobliwe uzależnienie od alkoholu, jedynym ratunkiem jest całkowita abstynencja, leczenie odwykowe i wsparcie najbliższych. Zwykle alkoholikowi najtrudniej pokonać próg przyznania się do swojego problemu, uznania, że alkohol jest silniejszy ode mnie.

Z pomocą moralistom przychodzą w tych kwestiach lekarze i psycholodzy. Pozytywnym zjawiskiem ostatnich lat jest moda na niepalenie. Palaczom coraz trudniej jest znaleźć miejsce do zaspokojenia swojego nikotynowego głodu. Od strony moralnej każdy papieros jest zabijaniem siebie, a często i innych. Nie każdy papieros jest grzechem ciężkim, ale każdy jest czymś moralnie nagannym.

Od umiaru po ucztę bez końca

Chrześcijaństwo nie jest religią wroga Czciciu i przyjemnościom. Jeśli wzywa do umiaru, to po to, aby człowiek był zdolny rozwinąć w sobie potrzeby wyższe, by nie zagłuszył głodu Boga. Oczywiście w historii pojawiały się pewne skrajne tendencje ascetyczne. Tym niemniej nie powinniśmy zbyt łatwo skreślać z naszego słownika pojęcia ascezy. To słowo oznacza dosłownie ćwiczenie się w czymś. To forma ograniczenia tego, co dozwolone. To uczenie się kontrolowania swoich apetytów, ćwiczenie w umiejętności mówienia „nie”, nauka samoograniczenia się, szkoła wolności. Asceza kształtuje charakter, wzmacnia moralny kręgosłup, przygotowuje na chwilę duchowej walki.

Klasycznym elementem ascezy chrześcijańskiej był od zawsze post. Dziś **nawet Kościół, ulegając konsumpcyjnej presji, złagodził postne przepisy.** Post pozostał tylko dwa dni w roku: w Środę Popielcową i w Wielki Piątek. Piątkowe powstrzymanie się od mięsa jest symboliczną namiastką postu. A jednak warto powrócić do postu. W ten sposób ludzkie ciało zostaje włączone w modlitwę. Bezmyślne pychanie się czymkolwiek może być oznaką duchowej pustki. Post może pomóc człowiekowi dokopać się do tego najgłębszego, najbardziej podstawowego ludzkiego głodu - głodu Boga, Jego miłości. To jest ten dopalacz, którego tak naprawdę potrzebujemy.

Nie jest przypadkiem, że Eucharystia jest ucztą. Znak pokarmu i napoju wskazuje na duchowy pokarm, którym jest Ciało i Krew Chrystusa, przemieniająca obecność zmartwychwstałego Pana. W Biblii ucztą jest symbolem wiecznego szczęścia, ostatecznego zaspokojenia wszelkich ludzkich głodów, wiecznego spotkania. „Pan Zastępów przygotowuje dla wszystkich ludów na tej górze ucztę z tłustego mięsa, ucztę z wybornych win, z najpożywniejszego mięsa, z najwyborniejszych win” (Iz 25,6). →

Katecheza

na niedzielę 12 kwietnia

ZMARTWYCHWSTANIE

1. Jest taki wyjątkowy poranek, kiedy mimo dnia wolnego ludzie zrywają się wcześniej z łóżek i biegną do kościoła. Biegną, by oczyma wiary zobaczyć pusty grób, w którym złożono Jezusa, by usłyszeć, że On zmartwychwstał. Ta nieprawdopodobna wieść, bardziej nieprawdopodobna niż najbardziej sensacyjne wiadomości, rozchodzi się od dwóch tysięcy lat po całym świecie i wciąż zadziwia. Jest „kulminacyjną prawdą naszej wiary” (KKK 638; por. KomKKK 126), która opiera się na fakcie zmartwychwstania Chrystusa. Ale i dziś są ludzie, którzy nie uznają zmartwychwstania. Twierdzą, że albo Chrystus w ogóle nie istniał, albo – jeżeli już istniał, to nie zmartwychwstał. Inni skłonni są przyjąć, że przeszedł reinkarnację – pojawił się jako ktoś całkiem nowy. Wątpliwości te zasiewane są również w sercach ludzi wierzących.

2. Czyż więc jest zmartwychwstanie? Jest przejściem Chrystusa – wraz z duszą i ciałem – od śmierci do życia poza czasem i przestrzenią. Jest uczestnictwem w stanie chwały (por. KKK 646). Cieleśność Jezusa zmartwychwstałego to cieleśność uwielbiona. Jego ciało jest to samo, ale nie takie samo. Jest tym samym ciałem, które zawisło na krzyżu, ze śladami gwoździ i włóczni, ale nie takim samym, gdyż przekracza prawa natury (por. KKK 645). Potwierdzają to świadectwa ewangelistów, którzy piszą na przykład, że Jezus po zmartwychwstaniu wszedł do pomieszczenia mimo zamkniętych drzwi (por. J 20, 26)

3. Zmartwychwstanie jest jednak wydarzeniem tajemniczym. Jego rzeczywistość potwierdza pusty grób i świadectwa uczniów. Dla współczesnego człowieka, człowieka obrazu, przekazów telewizyjnych i internetowych, te argumenty wydają się niewystarczające. Dlaczego strażnicy czuwający przy grobie przegapili tak nadzwyczajny fakt i nie zdali z niego szczególnej relacji? Wszystko dlatego, że samo wydarzenie, a tym bardziej jego istota – przejście ze śmierci do życia – były nieuchwytnie dla ludzkich zmysłów. W tajemniczy dla nas sposób Chrystus powstał z martwych, opuścił grób, w którym złożono Jego ciało. Jak napisał Jan Paweł II, „fakt ten był zadziwiający dla ludzi, którzy się znaleźli wobec czegoś, co ich przerastało”.

Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa nie jest powrotem do życia ziemskiego, jak na przykład wskrzeszenie Łazarza, które, choć jest wydarzeniem cudownym, stanowi powrót do normalnego życia ziemskiego. Wskrzeszony Łazarz przeżył znów jakiś czas, ale ponownie umarł. Chrystus „nie jest Bogiem umarłych, lecz żywych” (Mk 12, 27), dlatego własną mocą, zgodnie z wolą swego Ojca i napełniony Duchem Świętym, „zmartwychwstał dnia trzeciego, jak oznajmia Pismo”.

Zmartwychwstanie nadaje też sens i potwierdza to wszystko, co Chrystus czynił i czego nauczał: o prawdzie i fałszu; o grzechu i sądzie; o zbawieniu i potępieniu. Jest wypełnieniem obietnic Starego Testamentu oraz zapowiedzi samego Zbawiciela. Jest potwierdzeniem Boskości Jezusa. Zmartwychwstanie otwiera człowiekowi dostęp do nowego życia, usprawiedliwia, przywraca łaskę Bożą. Jest zasadą i źródłem naszego przyszłego zmartwychwstania. „Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli” (1 Kor 15, 20). Gdyby nie zmartwychwstał, daremne byłoby nauczanie Kościoła, próżna byłaby także nasza wiara (por. 1 Kor 15, 14).

4. Zapamiętajmy: Zmartwychwstanie Jezusa jest rzeczywistością nadprzyrodzoną. Jest przejściem ze stanu śmierci do życia poza czasem i przestrzenią. Potwierdza ono bóstwo Jezusa, a dla nas jest podstawą nadziei na powszechne zmartwychwstanie i życie wieczne.

Ks. Janusz Filarski

A retenir : La Résurrection de Jésus est une réalité surnaturelle. Elle est un passage de la mort à la vie dans l'au-delà du temps et de l'espace. Elle confirme la divinité de Jésus et constitue pour nous un fondement de l'espérance de la résurrection universelle et de la vie éternelle.

→ Zbawienie nie oznacza wyzwolenia z ciała. Mamy nadzieję na zbawienie duszy i ciała. Wszystko, co dobre, smacz-

ne, przyjemne, zmysłowe zostanie ocalone, uwolnione od zła, przetworzone przez Bożą miłość. Ta miłość nie zna umiaru. I

tak jest dobrze.

Ks. Tomasz Jaklewicz
(Gość Niedzielny - 12/2009)

Katecheza

na niedzielę 19 kwietnia

BÓG JEST SPRAWIEDLIWY I MIŁOSIERNY

1. Czy można w ludzkim życiu być jednocześnie sprawiedliwym i miłosiernym? Wielu rodzicom kraje się serce, kiedy sprawiedliwie chcą ukarać dziecko, które przecież kochają. Także w życiu społecznym nie jest łatwo pogodzić sprawiedliwość i miłosierdzie. Trudność ta dotyczy także myślenia o Bogu. Niektórzy ludzie wyobrażają Go sobie jako surowego sędziego, który bezlitośnie karze za grzechy. Inni - dzisiaj pewnie liczniejsi - liczą na Jego miłosierdzie, wyrozumiałość i przebaczenie.

2. Bóg pomógł nam przezwyciężyć tę trudność poprzez objawienie prawdy o Sobie. W Starym Testamencie Naród Wybrany od początku doświadczał miłości i współczucia Boga (por. Iz 63,9). Bóg zawarł z ludźmi przymierze. Sprawiedliwość nakazywała więc wykonanie Jego woli. Z drugiej strony nawet zerwanie przymierza ze strony ludzi nie kończy się jednak gniewem Bożym. Bóg - "Ten, który Jest" - przedstawia się zarazem Mojżeszowi jako "miłosierny, litościwy, cierpliwy, bogaty w łaskę i wierność" (Wj 34,6) (por. KKK 210).

U źródeł połączenia sprawiedliwości i miłosierdzia w Bogu leży to, że On stworzył świat i człowieka. Dlatego za wszelką cenę chce ocalić swoje dzieło, nawet gdy nie jest ono posłuszne Jego poleceniom. Tylko Bóg, znając do głębi nasze słabości, może nas w pełni sprawiedliwie osądzić. Ofiarowuje każdemu swoje miłosierne przebaczenie. To ciągłe darowanie się Boga człowiekowi nazywa się miłosierdziem i jest najwspanialszym przymiotem Stwórcy i Odkupiciela. Gdy jednak człowiek je odrzuci, wtedy Panu Bogu pozostaje jedynie wydanie sprawiedliwego wyroku.

3. W Starym Testamencie Bóg objawia się jako sprawiedliwy, ale litujący się nad grzesznym człowiekiem. Pełnia tego pochylenia nad człowiekiem została objawiona w Jezusie Chrystusie. Przyszedł On do ludzi potrzebujących ratunku. Odsłaniając obraz Boga prawdziwego, pokazał bogactwo Jego miłosierdzia w przypowieściach: o synu marnotrawnym, o miłosiernym Samarytaninie, o dobrym pasterzu szukającym zagubionej owcy. Przyjął śmierć krzyżową, która ostatecznie objawiła bogactwo Bożego miłosierdzia (por. Ef 2, 4; KKK 211). W krzyżu Jezusa Chrystusa ukazała się sprawiedliwość "na miarę Boga", jak napisał Ojciec Święty Jan Paweł II. Objawia ona Boga jako Ojca, który jest zawsze wierny w swojej miłości do człowieka (por. KKK 219 - 220). Jego Zmartwychwstanie pokazało, że ludzkie naśladowanie miłosierdzia Bożego, a więc życie bez przemocy, realizacja wskazań z Kazania na Górze, nie są marzeniami, ale przynoszą konkretne owoce. Chrześcijaнин może z nich korzystać szczególnie poprzez dojrzałe uczestnictwo w Eucharystii, w sakramencie pokuty oraz przez praktykowanie miłosierdzia względem bliźnich. Niezwykłą pomocą w zrozumieniu Bożego miłosierdzia stało się objawienie Jezusa Miłosiernego świętej siostrze Faustynie. Zastanówmy się zatem, czy wierzymy w Boga, który jest jednocześnie sprawiedliwy i miłosierny? Czy chętnie spotykamy się z miłosiernym Bogiem w sakramencie pojednania? Czy nie popełniamy grzechów, zuchwale licząc na to, że Pan Bóg i tak je odpuści? Czy jesteśmy wobec bliźnich miłosierni, przebacząc ich przewinienia oraz dzieląc się z potrzebującymi?

4. Zapamiętajmy: W jednej z głównych prawd wiary wyznajemy, że „Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze”. Boża sprawiedliwość nie wyklucza jednak miłosiernego przebaczenia ludzkich niewierności. Może z niego skorzystać każdy, kto porzuci zło i nawróci się do Boga.

Ks. Ireneusz Mroczkowski

A retenir : Dans une des vérités principales de la foi nous confessons que « Dieu est le juge juste qui récompense le bien et punit le mal ». La justice divine n'exclue pas pour autant le pardon miséricordieux des infidélités humaines. Celui qui abandonnera le mal et se convertira à Dieu pourra en profiter.

z Polonijnych Kronik

Lidia Mailliet-Woźniak

Polski Związek Katolicki w Prowansji

8 lutego w Prowansji kwitną już mimozy a mistral przynosi wiosny podmuch. Podmucha nowości...

W niedzielne popołudnie, w sali parafialnej kościoła pod wezwaniem św. Rocha we Frejus, zebrał się pod egidą ks. Jerzego Chorzempy, kapłana tutejszej parafii i kapelana powstającego Związku, rodacy z organizacji polonijnych w Prowansji, aby wcielić w życie projekt utworzenia PZK w Prowansji. Jego celem ma być rozwijanie i propagowanie wiary katolickiej wśród francuskiej Polonii w naszym Regionie, krzewienie polskiego języka i kultury wśród tutejszej społeczności polonijnej oraz rozwijanie współpracy między tutejszymi organizacjami polonijnymi. Ks. Chorzempa już od kilkunastu lat cierpliwie przemierza drogi tutejszych parafii, tkając pajęczą sieć polskich serc. Drogi ich wszystkich zbiegły się dzisiaj we

Frejus. Są te z Nicei i te z Tulonu. Te z Marsylii i te z Aix. Z Brignoles i oczywiście te z samego Frejus. Emigracyjna historia każdego jest inna, ale motywacje do stworzenia wspólnego dzieła i spotkania się na wspólnej modlitwie są te same.

Po obradach nad samą redakcją statutu Polskiego Związku Katolickiego w Prowansji odbyły się wybory członków Biura Stowarzyszenia, w którym zasiada: pan Patryk Bednarek z Nicei (prezes), pani Lidia Woźniak z Tulonu (wiceprezes), pan Bogdan Osóbka z Marsylii (wiceprezes), pan Andrzej Targoński z Frejus (wiceprezes). Nie sposób wymienić wszystkich uczestników spotkania, ale specjalne podziękowania należą się: ks. Bronisławowi Roškowi, pani Krystynie Lewandowskiej, państwu Teresie i Zbigniewowi Ruskom, państwu Nicole i Stanisławowi Ślusarz, pani Lidii Michel i Paniom, które przygotowały wspaniały poczęstunek.

Po części prawno-organizacyjnej uczestnicy spotkania udali się na Mszę św., aby modlić się wspólnie z parafianami parafii św. Rocha. Po jej zakończeniu wszyscy zebrał się przy suto zastawionym stole, gdzie mieszały się - jak w sercach - tradycje kuchni polskiej i prowansalskiej. Nad całością zaś unosiła się nuta polskich melodii i satysfakcja z dobrze rozpoczętego dzieła.

Jakie są Twoje obowiązki, Polaku?

14 marca w przepięknej sali w Domu Kombatanta, przy 20, rue Legendre w Paryżu, odbyło się spotkanie z byłym ministrem, Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, panem Andrzejem Ruraż-Lipińskim.

W pierwszej części spotkania prelegent omawiał aktualną sytuację polityczną w kraju i, nawiązując do tzw. transformacji ustrojowej, stwierdził, że tak naprawdę w kraju władze sprawuje wciąż ta sama grupa działaczy poli-

Prelegent podkreślał również, że za taki stan rzeczy odpowiedzialna jest rozbita i skłócona, niezdolna do pojednania, polska prawica. Twierdził z naciskiem, iż tak naprawdę Polska nie ma i nie miała (z wyjątkiem kilku miesięcy rządu Jana Olszewskiego) żadnej prawdziwej partii prawicowej. Jego zdaniem, również Prawo i Sprawiedliwość nie jest taką partią

dumnym z tego, co w Polsce jest wielkie, ale muszę przyjąć i upokorzenie, które spada na Naród za to, co jest w nim marne. Jestem Polakiem, więc mam obowiązki polskie; są one tym większe i tym silniej się do nich poczuwam, im wyższy przestawiam typ człowieka (...).

Zwracając się do zebranych, Andrzej Ruraż-Lipiński, zapytał: *A Ty, Bracie Polaku, jakim jesteś typem człowieka? Jakie są Twoje polskie obowiązki (bo bez wątplenia je masz)? Do jakich się poczuwasz i jak je wypełniasz?*

Zabierający następnie głos w dyskusji dzielili się swoimi spostrzeżeniami, doświadczeniami w życiu na emigracji, troską o Ojczyznę i gotowością pracy dla Jej dobra. Jednocześnie apelowali o dalsze tego typu spotkania, które podtrzymują ducha patriotycznego i które pozwoliłyby na stworzenie prężnej struktury narodowej poza granicami Polski. Kończąc pierwszą część spotkania, prelegent zaproponował i odczytał specjalny apel do Polonii Francuskiej, pod którym winien się podpisać jego zdaniem każdy, kto czuje się naprawdę Polakiem.

Część druga wystąpienia dotyczyła tzw. globalnego ocieplenia klimatu, czyli jednego z elementów... poprawności politycznej naszych czasów. Andrzej Ruraż-Lipiński, opierając się na publikacjach całej rzeszy naukowców, przekonywał, że liczne organizacje tzw. ekologów, straszących świat trudnymi do wyobrażenia kataklizmami, kłamia. Straszanie społeczeństw ma na celu wyłudzenie pieniędzy na utrzymanie własnych organizacji. Jego zdaniem, te organizacje pełne →→

tycznych. Celem prelekcji było zatem szukanie odpowiedzi na pytanie, dlaczego w wolnych i demokratycznych wyborach Naród udziela zaufania, powierza kierowanie państwem tym samym ludziom, którzy w okresie PRL-u wysługiwali się obcemu mocarstwu oraz tzw. opozycji. Zdaniem mówcy za tak niezrozumiałe decyzje społeczeństwa winne są: terroryzm intelektualny uprawiany przez polskojęzyczne media, ateistyczna kultura, sztuka i wychowanie, antykatolicki klimat, kreowanie tzw. autorytetów, jak np. Kuroń, Geremek, czy Bartoszewski, a także zupełna pasywność społeczeństwa, trzaskającego się tylko o dobra materialne. Niezwykle znaczące jest również... poniżanie Polaków, ich godności narodowej, wmawianie im złych skłonności, wrodzonych rzekomo nieprawości, a także sianie wiary, iż wszystkie polskie problemy rozwiązać mogą tylko nasi odwieczni wrogowie.

(spowodowało to polemikę ze słuchaczami). Tę część spotkania prelegent zakończył fragmentem przemówienia Romana Dmowskiego:

Jestem Polakiem (...) nie dlatego, że mówię po polsku (...). Jestem Polakiem, - tzn. że należę do Narodu Polskiego na całym jego obszarze i przez cały czas jego istnienia, zarówno dziś jak i w wiekach ubiegłych i w przyszłości, tzn. że czuję ścisłą łączność z całą Polską (...). Wszystko, co polskie, jest moje. Wolno mi być

Karol Wojtyła - Jan Paweł II wielki współczesny filozof

Beata Krowicka, Renata Sykała

Pod takim tytułem odbył się wykład dr Kazimierza Krajewskiego, profesora Katedry Etyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wystąpienie, które miało miejsce 28 lutego br. w Seminarium Polskim w Issy-les-Moulineaux, rozpoczęło cykl wykładów otwartych, które Studium Filozoficzno-Etyczno-Społeczne im. Jana Pawła II organizuje dla wszystkich zainteresowanych.

Dr Krajewski podkreślił, że cała myśl Karola Wojtyły skupiona jest wokół człowieka. Zasadniczym przedmiotem zainteresowań Karola Wojtyły jest człowiek i jego działanie. Wojtyłańska analiza tego, kim jest człowiek, ma dwa zasadnicze źródła: z jednej strony filozofię tomistyczną - rozumienie człowieka jako osoby (bytu substancjalnego natury rozumnej), a z drugiej metodę fenomenologiczną polegającą na oglądzie i opisie ludzkiego wnętrza, umożliwiającą ukazanie, w jaki sposób człowiek jest osobą. Należy podkreślić, że antropologia Wojtyły wychodzi od doświadczenia, nie przyjmuje żadnej teorii w sposób aprioryczny. „Nie można wydobyć pojęcia osoby z teorii - mówi Karol Wojtyła - osoby doświadczamy”. Doświadczenie, o którym mówi, ma charakter rozumiejący - człowiek rozumie to, czego doświadczają.

Tym, co najgłębiej odsłania człowieka jako osobę, jest - według Karola Wojtyły - czyn. W czynie ukazuje się specyfika człowieka - moment sprawczości (czyli wywoływanie czynu), a poprzez sprawczość ujawnia się wolność. Wojtyła wskazuje na nowy, głębszy jej wymiar: wolność jest nie tylko wolnością do

wywoływania czynów. Poprzez wolność człowiek tworzy siebie, to znaczy sam o sobie stanowi. Wolność ujawnia się tutaj jako samostanowienie. Analiza samostanowienia pozwala Wojtyłemu odsłonić struktury, które je warunkują: samo-panowanie i samo-posiadanie. Aby człowiek mógł sam o sobie stanowić, musi sam siebie posiadać i sam sobie panować. Struktury te ukazują istotną prawdę o człowieku: dzięki wolności człowiek przekracza sam siebie - transcenduje siebie.

Idąc jeszcze dalej w swoich analizach, Karol Wojtyła wskazuje, że wolność jako samostanowienie ma odniesienie do prawdy. Człowiek stanowi o sobie w świetle prawdy, którą poznaje, a to dokonuje się w sumieniu. To właśnie w sumieniu człowiek odkrywa istotę swojej wolności - jej zależność od prawdy. W sumieniu prawda sprzęga się z powinnością, która przejawia się jako *normatywna moc prawdy*. „Nie można odkryć prawdy o człowieku - jak mówi Wojtyła - bez odniesienia normatywnego”.

Pojęcie osoby u Wojtyły ściśle związane jest z moralnością. Być osobą to spełniać się przez czyn, ale - dodaje filozof - człowiek spełnia się tylko przez czyn, który odkrywa w sumieniu jako dobry. Człowiek przez swoje czyny staje się dobry lub zły moralnie.

Kolejnym ważnym tematem myśli filozoficznej Karola Wojtyły, który przedstawił dr Krajewski, była filozofia miłości. U jej podstaw leży omówiona powyżej antropologia i etyka. Fundamentem koncepcji miłości jest kategorią uczestnictwa. Człowiek jako osoba zdolny jest do uczestniczenia w człowieczeństwie innych ludzi, a to pozwala mu wchodzić w relacje osobowe. Dzięki uczestnictwu człowiek tworzy wspólnotę. Wojtyła wyróżnia dwa rodzaje wspólnot: „ja-ty” (wspólnota międzyosobowa) i wspólnota „my”. Istotą wspólnoty „ja-ty” jest postrzeganie drugiego jako „drugie ja”. Jeżeli nie byłoby drugiego, „ja” pozostałoby samotne. Drugi otwiera przed „ja” perspektywę miłości, czyli odsłania dla „ja” nowy wymiar - spełnienia się przez miłość.

Najgłębszą formą miłości według Wojtyły jest miłość rozumiana jako dar z siebie dla drugiego. Pojęcie daru to jedno z kluczowych pojęć jego rozważań o problematyce miłości. Przez dar tworzy się szczególna wspólnota, *communio personarum* - komunია osób. Najdoskonalszą jej postacią jest małżeństwo. Zasadniczo temu zagadnieniu poświęcił tekst *Miłość i odpowiedzialność*. Później, już jako papież, w pracy *Niewiasta i mężczyzna stworzył ich* Jan Paweł II kreślił tzw. „teologię ciała”. Ciało ludzkie poprzez swoją płciowość wyraża pewien sens - jest nie tylko somatycznym (*soma* z gr. ciało) podłożem reakcji o charakterze seksualnym, jest przede wszystkim znakiem i wyrazem osoby. Płciowość wchodzi w samą strukturę osoby. Jan Paweł II mówi o tzw. „mowie ciała”. Człowiek spełnia się jako osoba będąc bądź mężczyzną, bądź kobietą - ujawnia się tutaj *oblubieńczy sens ciała*, który wskazuje na darowość osoby (wzajemne oddanie się osób). Dopełnieniem oblubieńczego sensu ciała jest sens rodzicielski - drugie słowo ciała.

Ostatnia część wykładu dr Krajewskiego poświęcona została tematyce myśli społecznej Karola Wojtyły - Jana Pawła II. Kluczem do jej interpretacji jest kategoria uczestnictwa, rozumiana tak, iż człowiek, bytując i działając wspólnie z innymi, spełnia siebie. Takie uczestnictwo realizuje się poprzez odniesienie do dobra wspólnego wtedy, gdy człowiek dobro drugiego traktuje jako dobro własne.

Personalizm, który buduje Karol Wojtyła pozwala Janowi Pawłowi II na rozwiązanie wszystkich spraw ludzkich. Umożliwia także diagnozę i krytykę współczesnej kultury i cywilizacji. W książce *Pamięć i tożsamość* papież podkreśla rolę kultury jako miejsca, w którym można odkryć klucz do interpretacji własnego życia. Kultura jest źródłem tożsamości człowieka. Jan Paweł II jest wielkim obrońcą życia każdego człowieka - „nie ma żadnego usprawiedliwienia dla zabójstwa człowieka niewinnego, nienarodzonego i chorego”. Jan Paweł II to także wielki obrońca wiary i Kościoła.

Jak pięknie powiedział na zakończenie dr Krajewski: „Karol Wojtyła - Jan Paweł II był sumieniem naszych czasów. Uczył, jak żyć i żył, jak nauczał”.

Krystyna Orłowicz Sadowska

→→ eko-bojowników, to przechowalnia wszelkiej maści lewaków. Przypomnił też proroka Koheleta: „Serce mędrca zwraca się ku prawej stronie, a serce głupca ku lewej. Nawet gdy głupiec idzie drogą, brakuje mu rozwagi i mówi o każdym: To głupiec”. (Koh. 10, 2-3).

Każdy uczciwy naukowiec ma obowiązek przekazywać prawdę, mając na uwadze dobro człowieka, jego nadrzędność nad wszystkim, co stworzył Bóg na Ziemi, dając mu ziemię niejako w dzierżawę i jednocześnie zobowiązując go do troski o nią. Tak właśnie postępuje każdy prawnikowiec.

Pożegnanie ks. prał. Romana Waszkiewicza

(16 listopada 1959 - 21 marca 2009)

Odszedł nagle, cicho, daleko od rodzinnych i ojczystych stron, w wieku który nie zapowiada jeszcze podróży do Wiecznej Ojczyzny.

Był kapłanem z diecezji bydgoskiej, związanym przez wiele lat z Paryżem, gdzie kontynuował studia w Instytucie Katolickim. Mieszkał wówczas w Polskim Seminarium przy rue des Irlandais. Później, zaangażowany w duszpasterską pracę PMK w Paryżu, był jej sekretarzem w latach 1990-1993 i wreszcie duszpasterzem w Miluzie. W 1996 roku wyjechał do Kanady. Po kilku latach pracy w polskim kościele Św. Trójcy w Windsor, został jego proboszczem. Niezwykle oddany Polakom i Kanadyjczykom ze swojej parafii prowadził szeroką działalność, która pozwoliła skupić przy Panu Bogu wszystkie pokolenia wiernych. Dużo czasu poświęcał dzieciom i młodzieży. Organizował pielgrzymki do Europy i na spotkania z Ojcem św. Wiele czasu i energii oddał na trwający kilka lat remont kościoła. Doprowadził to dzieło do końca. Przyjeżdżał regularnie do Polski, gdzie odwiedzał swoją matkę i czwórkę rodzeństwa. Przygotowywał się do przypadających w czerwcu br. obchodów 25-lecia święceń kapłańskich. Uroczystości miały odbyć się w jego rodzinnej parafii w Złotnikach Kujawskich.

Zegnamy oddanego kapłana i wiernego przyjaciela, który pozostawia po sobie wiele życzliwych wspomnień w wielu zakątkach świata.

A.Z.

NASZA WSPÓLNOTA CZAS WIELKANOCNY

Fréjus - Plage: Dzień rekolekcyjny ze spowiedzią wielkanocną w niedzielę Palmową, 5 kwietnia. Od 17.30 okazja do spowiedzi. I nauka, gorzkie żale i Msza św. z drugą nauką. **Msza św. wielkanocna z poświęceniem pokarmów o godz. 8.30 (12 kwietnia);**

Grimaud: w kościele św. Michała Archanioła - **Dzień rekolekcyjny ze spowiedzią wielkanocną w niedzielę 5 kwietnia.** Od 12.30 okazja do spowiedzi. I nauka, gorzkie żale i Msza św. z drugą nauką. **Poświęcenie pokarmów w Wielką Sobotę o godz. 15.00 (11 kwietnia).**

Toulon: w kościele św. Jana Bosko - **Dzień rekolekcyjny ze spowiedzią wielkanocną w niedzielę 5 kwietnia.** Od godz. 8.30 okazja do spowiedzi. I nauka, gorzkie żale i Msza św. z drugą nauką. **Msza św. wielkanocna z poświęceniem potraw w Wielką Sobotę 11 kwietnia o godzinie 18.00.** Okazja do spowiedzi od godz. 17.00.

Fragnę, aby święto miłosierdzia było ucieczką i schronieniem dla wszystkich dusz (...). Nie zazna ludzkość spokoju, dopóki nie zwróci się do Źródła Miłosierdzia Mcjego. (Dzienniczek św. Faustyny, 699)

zapraszamy

**W NIEDZIELĘ 19 KWIEŚNIA
NA 62. ŚWIĘTO MIŁOSIĘDZIA BOŻEGO W OSNY,
KTÓRE ODBĘDZIE SIĘ POD PRZEWODNICTWEM
KS. KARD. ANDRÉ VINGT-TROIS
METROPOLITY PARYSKIEGO**

Adres: Pères Pallottins (Collège Saint Stanislas) - 2 rue des Pâtis - 95520 Osnytis.

Program: 9⁰⁰ - Modlitwa indywidualna w kaplicy Miłosierdzia Bożego; możliwość spowiedzi cały dzień; 9³⁰ - Jutrznia; 10⁰⁰ - procesja z Obrazem Jezusa Miłosiernego i relikwiami św. Faustyny; 11⁰⁰ - **Msza św. pod przewodnictwem ks. kard. André Vingt-Trois**; 13⁴⁵ - Droga krzyżowa - w parku (renowacja stacji drogi krzyżowej może być zrealizowana dzięki Waszym „ofiarom-cegielkom”, które każdy, według swoich możliwości, może ofiarować. Złota Księga, zawierająca nazwiska ofiarodawców, będzie złożona na ołtarzu w czasie Mszy św.); 15⁰⁰ - Godzina Miłosierdzia; 16⁰⁰ - Modlitwa różańcowa przy grocie Matki Bożej z Lourdes; 17⁰⁰ - Błogosławieństwo przedmiotów kultu; 17³⁰ - Błogosławieństwo końcowe i zakończenie uroczystości.

Dojazd: - **pociągiem:** Paris - St Lazare - Gisors Osny; z dworca w Osny 15 min. pieszo w lewo - av. A. Briant, następnie w prawo - rue de Pontoise; - **samochoodem:** A-15, zjazd 10 (kier. Osny, trzymać się prawej, zjechać na N14: Chaussée Jules César a następnie rue du Général de Gaulle, potem skręcić w prawo, brama wjazdowa 50 m po lewej); - **autokarem:** 1. „Les Pèlerins de Fatima” - tel. 01 69 38 63 66; 01 69 57 90 21; 2. „Pour l'Unité...” - tel. 01 43 54 98 18 - odjazd z pl. St Suplice (do obu autokarów obowiązkowe zapisy).

Informacje: **Ojcowie Pallotyni - 25, rue Surcouf; Paris 7; tel. 01 40 62 69 11; e-mail: perespal@club-internet.fr**

Stella Maris - Gwiazda Morza

Polski Ośrodek Wakacyjny Stella Maris - Gwiazda Morza obchodzi w tym roku 60 lat istnienia. Jest to ośrodek założony przez Polaków. Mamy tu własną kaplicę, w której codziennie są odprawiane Msze św.

Ośrodek położony na Opalowym Wybrzeżu, naprzeciw Anglii, proponuje weekendy i pobyty w czasie wakacji. Oddalony zaledwie dwie i pół godz. od Paryża (A 16, zjazd 26), leży obok słynnej Le Touquet Paris Plage. Dojazd pociągiem: Paryż Gare du Nord - Etaples le Toquet.

Opalowe Wybrzeże to niekończące się plaże, wydmy, lasy, zdrowy mikroklimat bogaty w jod. „Kilka dni pobytu w Stella Plage zapewni ci rok zdrowia” - pisze miejscowy burmistrz.

Zapraszamy na Wielkanoc „po polsku” i świąteczne smakołyki, na Majówkę (6-8 maja: bogatą polskim folklorem), na jubileusz 60-lecia istnienia Ośrodka, na spotkanie polonijne we wrześniu. Organizujemy wyjazdy do Londynu, Bruges i innych znanych miejscowości. Na miejscu znajdują Państwo gry, tereny sportowe oraz zabawy dla dzieci i młodzieży. Wieczorem potańcówki i spektakle. Ceny przystępne (dla małych dzieci pobyt darmowy, dla większych - zniżki).

Serdecznie zapraszamy.

Village Vacances Stella Maris - 376 rue Biallarquet, 62780 Stella Plage
Tel. 03 21 94 73 65, fax 03 21 94 63 55, www.stellamaris-vacances.com
e-mail: contact@stellamaris-vacances.com, internet:

L'ASSOCIATION CONCORDE

recherche un(e) comptable/contrôleur de gestion bilingue.
Connaissance de la comptabilité, du Droit des Associations
et du Droit du Travail français indispensables!
T. 01.55.35.32.32; e-mail: pmk@club-internet.fr

Belgia - Kolonie wiosenne dla dzieci 2009**Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej w Belgii
organizuje kolonie dla dzieci (6-14 lat)**

w Ośrodku wakacyjnym „Millennium” w Comblain-la-Tour
w Ardenach, leżącym 40 km od Liège.

Termin: 13 kwietnia (godz. 16⁰⁰) - 18 kwietnia (godz. 15⁰⁰);

Opłata: 150 euro (na konto: 751-2001691-39 z dopiskiem
„kolonie wiosenne” + nazwisko uczestnika), w cenę wliczona
jest jednodniowa wycieczka.

Adres: Centre Polonais de Vacances; rue du Parc 19; 4180
Comblain-la-Tour; tel. 04 369 13 89.

Zgłoszenia: Barbara Wojda - tel. 0477 83 85 02; 02 479 96 84.

SPRZEDAM BLIŹNIAK - 20 km od Gdańska.

200 m² pow. mieszkalnej - 5 pokoi, 450 m² ogród.

Cena: 150 000 euro. Tel. 0048 58 648 21 38.

Sprostowanie: Artykuł „Skarby, które podarował każdemu z nas”
(GK nr 13/2009) został opracowany przez panią Alicję Indyk. Za po-
wstały w wyniku niedopatrzenia błąd przepraszamy - Red.

MŁODZIEŻ POLONIJA W STRASBURGU

zaprasza na swoją stronę internetową.

Poznajmy się, byśmy mogli lepiej współpracować.

www.forum.parafianin.eu

Polska Misja Katolicka w Strasburgu Młodzież

La paroisse Sainte-Jeanne-d'Arc, 3, rue Michelet, 35700 Rennes;
tel./fax 02.99.36.09.47; tel. 02.99.46.13.32; e-mail: jdarc35@wanadoo.fr

Eucharystia po polsku jest odprawiana w każdą niedzielę o g. 17⁰⁰;
o g. 16³⁰ istnieje możliwość spowiedzi św. i rozmowy z duszpaster-
zem, a po Mszy św. okazja do rozmów Polaków przy herbacie w salce
do tego przystosowanej.

Ofiary na Tydzień Miłosierdzia

Mme Anna KALINOWSKI - PARIS -	100 euro
Mr et Mme Bolesław KLOS - IVRY SUR SEINE -	100 euro
Mme Jadwiga SALINKIEWICZ - PARIS -	100 euro
Mr et Mme Józef et Maria DWERNICKI - ST EGREVE -	300 euro
NN -	100 euro
Mr et Mme Maria et Robert SZCZĘCH - PARIS -	50 euro
Ks. Tomasz SOKÓŁ - TRIEL -	120 euro
Mr et Mme François JURCZYK - BOLLWILLER -	30 euro
Mme Wiktoria KLUCZNY - LA RICAMARIE -	80 euro
Mr et Mme MARCINIAK - LA RICAMARIE -	80 euro
NN -	40 euro

Cofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis,
rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

PRZYJACIELE GŁOSU KATOLICKIEGO

Mme Teresa MIROWSKI -	70 euro
Mr Edwin DOMASZEWICZ -	70 euro

Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „prenumeratą
przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

WIELKI TYDZIEŃ I WIELKANOC**MSZE ŚWIĘTE:**

Wielki Czwartek - (9 kwietnia): kaplica PMK - 19⁰⁰ - Cere-
monie wielkoczwartkowe.

Wielki Piątek - (10 kwietnia): kaplica PMK - 18³⁰ Droga
Krzyżowa, - 19⁰⁰ Pamiątka Męki Pańskiej, - Czuwanie przy
Grobie Pańskim - do północy.

Wielka Sobota - (11 kwietnia): kaplica PMK - Adoracja przy
Grobie Pańskim do godz. 19⁰⁰, - Świecenie pokarmów w godz.
10⁰⁰ - 18⁰⁰ (dzieci przychodzą ze święconym o godz. 11⁰⁰), -
19⁰⁰ Ceremonie wielkosobotnie.

Niedziela Wielkanocna - (12 kwietnia): Rezurekcja -
godz. 7⁰⁰ - kościół N.D. de la Chapelle, pozostałe Msze św. -
godz. 10³⁰, 16³⁰, 18³⁰.

Poniedziałek Wielkanocny - (13 kwietnia): kaplica PMK -
Msze św. o godz. 8⁰⁰, 10³⁰, 16³⁰, 18³⁰.

**Na Korsykę, po słońce, ciszę i wytchnienie -
do Domu Polskiego - u św. Jacka -
najlepiej i najtaniej polecieć z Paryża już teraz,
wykupując od razu bilety na nowo uruchomione połączenia lotnicze
EasyJet!**

W kwietniu od: 26,49 euro (w jedną stronę)*; w maju od: 38,49 euro (w jedną
stronę); w czerwcu od: 31,49 euro (w jedną stronę).

Bilety powrotne: w marcu od: 30,49 euro; w kwietniu od: 42,49 euro; w
maju od: 52,49 euro; w czerwcu od 65,49 euro).

*pełną cenę przelotu - z opłatami lotniskowymi - można znaleźć na stronie easyJet.com

Dom św. Jacka: 20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo Bastia;
tel./fax 04 95 33 28 29; e-mail: mshorse@aol.com; www.maison-saint-hyacinthe.com

I Europejskie Dni Młodzieży Polonijnej: Lourdes 7 - 10 maja 2009**Czy staniemy się Nową Emigracją - Wielką?**

Młodzież z Polskiej Misji Katolickiej we Francji zaprasza do Lourdes
na Pierwsze Polonijne Dni Młodzieży!

Program ramowy: Przyjazd do Lourdes w czwartek 7 maja wieczorem; piątek -
Msza św. przy Grocie Objawień, Procesja Światła; sobota - Droga Krzyżowa, proces-
ja Koszt pobytu w Lourdes: 75 euro; podróz we własnym zakresie; zgłoszenia do 15
kwietnia (PMK: - 263 bis, rue St. Honoré, 75001 Paris); wpłaty przy zgłoszeniu (na:
Aumônerie Polonaise CCP 23 343 69 N Centre Paris).

Informacje - e-mail: lourdes2009@wp.pl lub pmk@club-internet.fr; tel. 01 43 41
52 00; 01 55 35 32 30; 01 55 35 32 32; fax. 01 42 96 19 89.

Ks. Łukasz Skawiński, Karolina Marchlewska, Andrzej Mościński, Ks. Krystian Gawron

Przyjdźcie, a zobaczycie

(por. Mt 6, 25)

Jest wiele okazji, by spotkać się, by po-
głębić swoją wiarę: - 7, 8, 9 maja: Spotka-
nie młodych w Lourdes!

Już teraz zarezerwuj ten czas! Pomyśl,
może uklękni, a jeśli zapali się w Tobie
iskierka, proś Pana o wytrwanie w decyzji!
Jesteś szczęśliwy, radosny - podziel się tym
z innymi, bo... „nikt nie ma prawa być szczę-
śliwym w oderwaniu od innych”.

Wyrusz z nami w pielgrzymce wiary!

Informacje: Parafia polska - 01 55 35 32 25;
- Siostry Sercanki - 01 55 35 32 34.

- ROZLICZENIA KSIĘGOWE -

TEL. 06 64 27 98 95

FRYZJERKA DAMSKA- strzyżenie, - koloryzacja, - pasemka,
- refleksy, - balleyage, - dobór fryzury.

Paris 15 - tel. 06 78 12 30 35.

Poradnia Psychologicznaprzy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**przeprowadzki
przewóz paczek
Paryż - Polska
transport towarów z Polski
na zamówienie
auto-laweta**

Poznań-Konin-Lódź-Warszawa; Siedlce-Białystok-Olsztyn i okolice

tel. +33 (0)6 73 91 12 04; +48 (0)6 00 80 08 08

DYPLOMOWANY PSYCHOLOG -

diagnoza, psychoterapia indywidualna i terapia małżeństw.

KONTAKT: 01 42 88 49 61

Institut privé France-Europe Connexion
 établissement privé d'enseignement supérieur
 enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris
IFEC
SZKOŁA JEZYKA FRANCUSKIEGO

Zapisy na 2 semestr, nowe grupy: luty/marzec 2009
zajęcia codziennie, 2 lub 3 razy w tygodniu, w sobotę

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: STATUS STUDENTA - UBEZPIECZENIE
Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 89 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!

Zapisy przez cały rok: 5, rue Sthrau - 75013 Paris (M° Olympiades)Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku
od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 15 do godz. 19.**TEL./FAX: 01 44 24 05 66**

Site: www.ifec-paris.fr; e-mail: ifec@free.fr

KRAWCOWA OFERUJE:

- przeróbki, - poprawki.

T. 01 40 11 68 62 (po 18⁰⁰); 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)

VOIX CATHOLIQUE

**GŁOS
KATOLICKI**

N° (2315)14: 5.04.2009

- HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE
- TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ -**Editeur:** La Mission Catholique Polonaise en France**Wydawca:** Polska Misja Katolicka we Francji (tél. 01 55 35 32 32)**Adresse:** 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris.**Tél.:** 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.**E-mail:** vkat@club-internet.fr www.glos-katolicki.fr

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Directeur de la Publication/Dyrektor Publikacji: Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.**Rédacteur/Redaktor:** Paweł Osikowski;**Rédaction/Zespół:** ks. Tomasz Sokół, s. Andrea Kowal SMI.**Imprimerie/Druk:** Indica - 24-26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo
dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.**Abonnement/Abonament:** 1an/rok - 56,60 euro; 6 mois/pół roku: 30,30 euro.

Konto we Francji/CCP 12 777 08 U Paris - Voix Catholique/Glos Katolicki

Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejncka - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11

w Niemczech: Glos Katolicki - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n° 791177900

Prix au n°/cena: 1,55 euro

COMMISSION PARITAIRE N° : 0510 G 86630; ISSN : 1279-953X

LICENCJONOWANE LINIE AUTOKAROWE DO POLSKI

PARIS 75010 (M° Gare du Nord)
91, rue de Maubeuge
Tel. 01 42 80 95 6035-959 RZESZÓW
ul. Asnyka 10 lokal 17
Tel. 00 48 (17) 850 12 10**Société REFERENCE**vous propose des fenêtres, portes, volets
en PVC, alu et bois
sur mesure

PRIX IMBATTABLES, QUALITE GARANTIE

Levallois Perret
6, rue Aristide Briand
tél. 01.47.59.02.87
fax. 01.47.59.68.93
contact@reference-fim.comParis 16e
139, rue Ranelagh
tél./fax. 01.45.25.63.55
paris16@reference-fim.comDowóz materiałów
Wywóz gruzu
Przeprowadzki

06 21 36 32 09

ZMIŃ SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBKIbez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie
za jedyne **249 EURO.**

Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 06 25 05 38 62.

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 01 41 24 02 86; 01 48 07 81 70.

**KUPON PRENUMERATY
(ABONNEMENT)**

- PIERWSZA PRENUMERATA/ABONNEMENT
 ODNOWIENIE ABONAMENTU (RENOUVELLEMENT)

Głos Katolicki - Voix Catholique
263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris

- Rok (56,60 €)
 Pół roku (30,30 €)
 Przyjaciele G.K. (69,60 €)

Nazwisko:.....

Imię:.....

Adres:.....

.....

.....

Tel:.....

Numer złożony do druku 25.3.2009.

AUTOKAREM DO POLSKI25 LAT POLKI SERVICE FRANCJA - 15 LAT POLKI SERVICE WARSZAWA
PROMOCJE!!!

WYJAZDY 6 RAZY W TYGODNIU

Z Paryża, Lens, Montigny, Lille, Valenciennes, Reims, Metz, Freyming

AUTOKAREM DO 60 MIAST W POLSCE:

Augustów,	Grudziądz,	Mragowo,	Siedlce,
Biała Podlaska,	Jarosław,	Nisko,	Ślubice,
Białystok,	Jędrzejów,	Nowa Skarżyna	Ślusk,
Bolesławiec,	Katowice,	Olsztyn,	Suwałki,
Bydgoszcz,	Kielce,	Opatów,	Stalowa Wola,
Częstochowa,	Kolbuszowa,	Opole,	Szczecin,
Dębica,	Konin,	Ostrów Maz.	Tarnobrzeg,
Elbląg,	Koszalin,	Piotrków Tryb.	Tarnów,
Elk,	Kraków,	Poznań,	Toruń,
Gdańsk,	Legnica,	Przemysł,	Warszawa,
Gdynia,	Leżajsk,	Przeworsk,	Wrocław,
Gilwice,	Lublin,	Puławy,	Zambrów,
Giżycko,	Łódź,	Radom,	Zamość
Gniezno,	Łomża,	Rzeszów,	Zielona Góra.
Gorzów Wielk.	Mielec,	Sandomierz,	

- Transport towarów, - Przeprowadzki, - Przesyłka paczek,
- Wynajem autokarów na imprezy turystyczne!

TANIE LATANIE - Samolotem DO WARSZAWY, KRAKOWA, KATOWIC

252, rue de Rivoli; 2, rue de Mondovi 75001 PARIS; M^o Concorde
Agencja czynna 7 dni w tygodniu**Copernic**
L'EUROPE DE L'EST EN DIRECTCOPERNIC
6, rue des Immeubles
Industriels
75011 Paris (M^o Nation)
tel. 01 40 09 03 43COPERNIC
23, rue Desaix
69003 Lyon
tel. 04 72 60 04 54

www.copernic.fr
www.copernic.waw.pl

**SPRZEDAŻ BILETÓW ON-LINE
NA TANIE LINIE LOTNICZE
ORAZ NA AUTOKARY**

PACZKI DO POLSKI

- zbiórka na terenie całej Francji;
 - wyjazdy w poniedziałki;
 - dostawa do rąk własnych adresata.
- Odbiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach
- tel. 01 40 09 03 43.

Uwaga!!! Nasze biuro jest zamknięte w niedzielę.

Godziny otwarcia biura w Paryżu:
od poniedziałku do piątku: od 9⁰⁰ do 17⁰⁰,
w soboty: od 9⁰⁰ do 13⁰⁰.

École Privée **NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris

przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia

Zajęcia wieczorne i sobotnie
68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -

ZAPISY PRZEZ CAŁY ROK SZKOLNY:
NOWE GRUPY W MARCU.

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX

enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikatowych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

* Przeprowadzki, wywóz gruzu, porządkowanie, transport
materiałów budowlanych. Możliwość fakturowania.

T. 06.66.04.16.67**ADWOKAT**

przy Radzie Adwokackiej w Paryżu

MARTA CICHOSZ

doradztwo prawne

w języku polskim i francuskim

TEL. 01 45 66 00 56; 06 03 10 45 87

**Polskie ciasta i torty
na zamówienie.**

Tel. 06 18 51 86 77

**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry

lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M^o Duplex)

tel./fax: 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

**KANCELARIA PRAWNICZA
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**

S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy.
Eliza Bocianowska - adwokat.
105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris;
tel. 06 17 98 60 20; tel./fax: 01 43 06 00 70.
Sprawy: małżeńskie, emerytalne, spadkowe,
odzyskiwanie własności itp. w Polsce i we Francji.

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 euro/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,5 euro/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 5 euro („szukam pracy” - 3 euro); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 euro (powtórzenia 5 euro), do 20 słów - 12 euro (powtórzenia 8 euro). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) - dopłata wynosi -1 euro na tydzień („usługi” - 2 euro)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h³⁰ i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); fax 01 42 96 23 29; e-mail: vkot@club-internet.fr)

Grafika
GRAPHISTE PROFESSIONNEL

wizytówki (cartes de visite)
ulotki (petites annonces)
foldery (dépliants)
katalogi (catalogues)

pisarek.grafika@gmail.com
http://tomaszpisarek.woszcyce.pl
tel. (+33) 06 15 85 27 56
(+33) 01 46 43 09 61

MASZ KOMPUTER? ZAPĘDŹ GO DO PRACY!

Zamów zestaw informacyjny
(broszura + DVD - za darmo przez 14 dni).
Maria Klugman - tel. 01 45 93 46 38; www.jobjoiemk.biz

NAUCZYCIELKA MATEMATYKI

z 20-letnim stażem
UDZIELA KOREPETYCJI na wszystkich poziomach nauki.
T. 09 54 88 82 71; 06 27 08 58 73.

Sekcja Polska istniejąca w Liceum Montaigne

przyjmuje do końca kwietnia zapisy kandydatów
na wszystkie poziomy gimnazjalne i licealne
na rok szkolny 2009/2010

Adres: Direction Lycée (lub Collège) Montaigne (section internationale/option polonaise) - 17, rue Auguste Comte, 75006 Paris

Dokumenty wymagane w dossier ucznia: - podanie z prośbą o przyjęcie do Sekcji Międzynarodowej - Polskiej; - oceny ucznia z dwóch poprzednich lat oraz z dwóch ostatnich trymestrów bieżącego roku; - trzy koperty z adresem zwrotnym. Wymagany jest dobry poziom ucznia (ze szkoły francuskiej) lub bardzo dobra znajomość języka francuskiego (egzamin) jeżeli uczeń nie uczęszczał do szkoły francuskiej.

Egzamin z języka polskiego oraz elementów historii Polski odbywa się w maju, po wstępnej akceptacji kandydata przez Dyрекcję szkoły.

Tel. 01 44 41 83 23 (stand.); e-mail: Ce.0750657g@ac-paris.fr lub sekcjapolska.montaigne@gmail.com; szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej: http://www.montaigne-paris.fr/Sections_internationales-178-0-0-0.html

PROSZĘ O KONTAKT

wszystkich zainteresowanych powstaniem prawdziwego,

POLONIJNEGO KLUBU PIKARSKIEGO

oraz chętnych na wyjazd na

Światowe Igrzyska Polonijne w Toruniu.

T. 06.65.35.80.61;

e-mail: materaparis@yahoo.fr

Krzysztof Matera

GRUPY RODZINNE AL-ANON - NADZIEJA
DLA KREWNYCH I PRZYJACIÓŁ ALKOHOOLIKÓW

AL-ANON

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn,
na życie których wpływa picie alkoholu

CZŁONKA RODZINY lub BLISKIEJ OSOBY.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się

W KAŻDY WTOREK O GODZ. 20.00

w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu (Me Concorde)

**ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ
AL-ANON.**

CZEKAMY NA CIEBIE!!!

T. 06 26 45 56 46; 06 75 79 03 20

RESTAURANT POLONAIS

SALLE CLIMATISÉE

Heures d'ouverture :

du mardi au samedi de 12h00 à 15h00,
le soir de 19h00 à 22h00,
le dimanche de 12h00 à 16h00,
le soir de 19h30 à 22h30,
fermé le lundi.

Place Maurice Barrès - 75001 Paris
Tel. 01 42 60 43 33, fax: 01 55 35 32 27
www.crypte-polska.com; e-mail: crypte-polska@orange.fr

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby...

ZAPRASZAM: - przedłużanie paznokci, - utwardzanie naturalnej płytki, - stylizacja paznokci metodą żelową na tipsie.
Tel. 06.28.74.23.63 - Ela

ABC BATIMENT

(rénovation, etc.)

www.abc-batiment.net

Tel. 01 48 57 78 27; 06 83 63 36 18

VERBUMTRAD

Tłumaczenia przysięgłe

francuski-polski/polski-francuski

Traduction - Interprétariat

français - polonais / polonais - français

T. 01.73.75.43.92; 06.15.94.03.71

e-mail: verbum.trad@yahoo.fr

PIELGRZYMKI DO LOURDES

11 - 18 maja 2009 r.

Noclegi w Bellevue - Domu Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes. Cena 350 euro (podróż, pobyt, ubezpieczenie); przy zapisie wpłata 150 euro. Zapisy do 25 kwietnia przyjmuje: Mme Józefa Natanek; 3, rue Molière; 62680 Mericourt - tel. 03 21 69 99 09.

TRAVAUX DE JARDIN:

elagage, abotage, gazon, entretien tombeau
Tel. 01 48 57 78 27; 06 83 63 36 18

Jeśli uważasz, że masz problem
z ALKOHOLEM,
alkohol kieruje Twoim życiem,

**PRZYJDŹ NA SPOTKANIE
ANONIMOWYCH ALKOHOOLIKÓW**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą
mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie
alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem
doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać
swoją problem - alkohol.

Spotkania AA odbywają się
w każdy WTOREK w godz. 20.00-21.30

przy kościele św. Genowefy -
18 rue Claude Lorrain 75016 Paris (metro Exalmans).

Anonimowość jest podstawową zasadą
ANONIMOWYCH ALKOHOOLIKÓW.

NAM SIĘ UDAŁO - TOBIE TEŻ SIĘ MOŻE UDAĆ!!

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU: UBEZPIECZENIA I ODSZKODOWANIA

WSZELKIE UBEZPIECZENIA OSÓB I FIRM: - SAMOCHODOWE ZE STAŻEM Z POLSKI - MIENIE - OC - ZDROWIE - NW - LOKATY - RENTY

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

kierunek Pontoise

z Gare du Nord: stacja Enghien les Bains. Z dworca: iść peronem w lewo, po wyjściu w prawo ulicą Charles de Gaulle do nr-u 52 bis i przejściem między domami do końca, potem w lewo pasaż pod arkadami. Biuro za wejściem do rezydencji nr 14. A 15 w kierunku Cergy Pontoise, zjazd nr 2 - Argenteuil Orgemont prawym pasem na Epinay i prosto 14 światel - do jeziora w Enghien. Na końcu jeziora w lewo i w prawo na parking kasyna na poziom B. Wyjście: rue Général de Gaulle - centre ville.

TVP
POLONIA

6 - 12 KWIETNIA

PONIEDZIAŁEK 6 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynekowe Przedszkole 9⁰⁰ My Wy Oni 9³⁰ Szkoda gadać - program rozrywkowy 9⁵⁰ Kiedy słońce traci blask - serial 10⁵⁰ Spotkałem Papieża - dokument 11²⁵ Rozmowy na temat 11³⁵ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁵⁰ Smak tradycji - magazyn 13¹⁵ M jak miłość - serial 14⁰⁰ Stawka większa niż życie - serial 15⁰⁰ Forum 15⁴⁰ Dach nad głową - magazyn 15⁵⁵ Podróżnik 16¹⁵ My Wy Oni 16⁴⁰ Nawigator - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynekowe Przedszkole 17⁴⁰ Dzika Polska - serial 18¹⁰ Z archiwum IPN 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19²⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Sportowy tydzień 21¹⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 22⁰⁰ Studio Polonia 22¹⁰ Recital Ireny Santor 22⁵⁰ Nasz reportaż - Zaklinacz czasu 23¹⁵ Forum 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹³ Dzika Polska - serial 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 7 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 9⁰⁰ Moliki książkowe - magazyn 9¹⁰ Schudnij - program poradnikowy 9²⁵ Między Odrą a Renem 9⁴⁵ Zawodowcy - magazyn 10¹⁰ Z archiwum IPN 10⁴⁰ Ranczo - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Sportowy tydzień 13¹⁵ Barwy szczęścia(2) - serial 14¹⁰ Piosenka dla Europy 2009 14⁵⁰ Życie jak przygoda - dokument 15²⁵ Nasz reportaż - Zaklinacz czasu 15⁵⁵ Recital Ireny Santor 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁰ Moliki książkowe - magazyn 17⁵⁵ Między Odrą a Renem 18¹⁰ 300 % normy - teleturniej 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Komentator - magazyn 21¹⁵ Barwy szczęścia - serial 21⁴⁰ Nieznani sprawcy - dokument 22¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 22³⁵ Biznes z gwarancją 22⁵⁵ Errata do biografii - Polski Londyn 23²⁵ Życie jak przygoda - dokument 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹² Skarby nieodkryte 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 8 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynekowa 9⁰⁰ Zwierzowiec 9¹⁵ Pora na doktora - magazyn 9³⁰ Łączy nas Polska - felieton 9⁵⁰ Made in Poland - teleturniej 10¹⁵ Re Wizje Sztuki - magazyn 10⁴⁰ Męska przygoda - magazyn 11⁰⁵ Zaczysze gwiazd 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Komentator - magazyn 13²⁵ Barwy szczęścia - serial 13⁵⁰ Biznes z gwarancją 14¹⁰ Tomasz Lis na żywo 15⁰⁰ Nieznani sprawcy - dokument 15²⁵ Łączy nas Polska - felieton 15⁴⁰ Magazyn motoryzacyjny 16¹⁰ Pegaz 16³⁰ Errata do biografii - Polski Londyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynekowa 17⁴⁰ Zwierzowiec 18⁰⁰ Polska z bocznej drogi 18¹⁵ Słownik polsko - polski 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20⁴⁰ Tydzień Polski - magazyn 21¹⁰ Wilnoteka - magazyn 21²⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 22⁰⁵ Powstanie Zamojskie - dokument 22⁵⁰ Magazyn przechodnia 23⁰⁵ Tomasz Lis na żywo 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹³ Słownik polsko - polski 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 9 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Raj 9²⁵ Skarby nieodkryte 9⁵⁰ Szansa na Sukces 10⁴⁵ Elementarz - magazyn 10⁵⁵ Magazyn przechodnia 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Tydzień Polski - magazyn 13¹⁵ Wilnoteka - magazyn 13⁴⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 14¹⁵ Powstanie Zamojskie - dokument 15⁰⁰ Magazyn przechodnia 15¹⁵ Warto rozmawiać 16⁰⁰ Raj 16³⁰ Polska dobrze smakuje - dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Budzik 17⁴⁵ Zaczysze gwiazd 18¹⁰ Bzik kulturalny 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Z daleka a z bliska 21²⁰ Golgota wrocławska - teatr 22⁵⁰ Fra-sobliwe świętowanie - reportaż 23¹⁰ Warto rozmawiać 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹² Bzik kulturalny 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 10 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Kuchcikowo 8⁵⁰ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 9⁰⁰ Żegnaj Rockefeller - serial 9³⁰ Laboratorium 9⁵⁰ Pomorskie krajobrazy 10¹⁵ Dotknięcie Afryki - reportaż 10³⁵ Z daleka a z bliska 11²⁰ Polska z bocznej drogi 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵

Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Hity satelity 13⁰⁵ Awantura o Basię - film 14⁵⁰ Wejść do domu Twego - reportaż 15¹⁰ Okna sztuki - magazyn 15²⁵ Męska przygoda - magazyn 15⁵⁵ Polska via Dolorosa - dokument 16²⁰ W rajskim ogrodzie 16⁴⁰ Elementarz - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 17³⁰ Mateusz i siedem pieśni Marii - reportaż 17⁵⁵ Dotknięcie Afryki - reportaż 18²⁰ Hity satelity 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 19⁵⁵ Pogoda 20⁰⁰ Klan - telenowela 20³⁰ Polska via Dolorosa - dokument 21⁰⁰ Papieska Droga Krzyżowa w Rzymskim Koloseum 22⁴⁰ Porozmawiaj z 23¹⁵ Życie za życie Maksymilian Kolbe - dramat 0⁴⁵ Pamiętaj o mnie 1⁰⁰ Plebania - telenowela 1²⁰ Dobranocka 1³⁵ Wiadomości

SOBOTA 11 KWIETNIA

6⁰⁰ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Porozmawiaj z 9⁰⁰ Wobec Misterium na Poznańskiej Cytadeli - dokument 9³⁰ Ranczo pod Zieloną Siódmką - serial 10⁰⁰ Jajko - dokument 10³⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11⁰⁵ Złotopolscy - telenowela 11³⁰ Pamiętaj o mnie 11⁴⁵ Opowieści wiatru i morza - magazyn 12⁰⁵ Polska dobrze smakuje - dokument 12³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Pejzaż bez Ciebie - widowisko 14¹⁰ Dzika Polska - serial 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Kiedy słońce traci blask - serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Dzięki Bogu za Bonieckiego - dokument 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁰ Pogoda 20⁰⁵ Słowo Prymasa Polski na Wielkanoc 2009 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁰ Braciszek - dramat 22⁴⁰ 30 Przegląd Piosenki Aktorskiej Wrocław 2009 23³⁵ 300 % normy - teleturniej 0⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 0³⁰ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA - WIELKANOCNA 12 KWIETNIA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 7⁵⁰ Śniadanie na podwieczorek 8⁴⁵ M jak miłość - serial 9³⁰ Ziarno 10⁰⁰ Powrót do Wiklinowej Zatoki 10²⁵ Msza św. z Watykanu - Błogosławieństwo Urbi et Orbi 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13¹⁵ Pamiętaj o mnie 13²⁵ Słownik polsko - polski 13⁵⁵ Bzik kulturalny 14²⁰ Daleko od szosy - serial 15³⁰ Zstąpiłem do nubijskiego piekła - dokument 16¹⁰ Skarby nieodkryte 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Smak tradycji - magazyn 17³⁵ Pamiętaj o mnie 17⁴⁵ Ty nie zapomnisz mnie - dok. 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁰ Pogoda 20⁰⁵ Oficer - serial 21⁰⁵ Michel Legrand w Warszawie 22¹⁰ Jasminum - film 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CHASUBLES BRODÉES **SUPER** **VENTE**

Pour commander : (0048) (071) 354 04 06 sklep@urbanowiczhaft.pl
 WEBSHOP - www.urbanowiczhaft.pl **Prix: 49 euros/pce**

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
 7,50€

POLSKA
 0811 600 311
 01 70 75 19 11

POLSKA
 0811 600 311
 01 70 75 19 11

**PEŁNA SATYSFACJA
 100%
 WZROSTU**

Punkty sprzedaży:
 Kioski supermarkety,
 taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa Klienta 7dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

15€
 CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€
 MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY

Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe
 w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/min

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
 Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/min 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny
 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

www.no-limit-telecom.com

☎ 0811 300 348*

* 0,014€/min (19.00 - 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 - 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
 ** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com